

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA
NA ŚRODOWISKO
ZMIAN STUDIUM UWARUNKOWAŃ
I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO GMINY WOJCIESZKÓW**

Autor opracowania:
mgr Joanna Cuch

SPIS TREŚCI:

1. WPROWADZENIE	2
2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU – JEGO CELE I POWIĄZANIE Z INNYMI DOKUMENTAMI	3
3. METODY STOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY	4
4. PRZEWIDYWANE METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ DOKUMENTU	4
5. TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO	5
6. ANALIZA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA	5
7. SKUTKI BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	9
8. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH PRZEWIDYWANEGO ZNACZĄCEGO ODDZIAŁYWANIA USTALEŃ DOKUMENTU	9
9. OCENA ISTNIEJĄCYCH PROBLEMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA ORAZ SKUTKÓW REALIZACJI DOKUMENTU DLA ISTNIEJĄCYCH OBSZARÓW CHRONIONYCH	9
10. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA SZCZEBLA KRAJOWEGO I MIĘDZYNARODOWEGO UWZGLĘDNIONE W OPRACOWYWANYM DOKUMENCIE	10
11. OCENA ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY	11
12. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE LUB OGRANICZENIE NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO MOGĄCYCH WYNIKAĆ Z REALIZACJI USTALEŃ ZMIANY STUDIUM	24
13. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE	25
14. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	26
15. WYKAZ WYKORZYSTANYCH MATERIAŁÓW	30

1. WPROWADZENIE

Prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy terenów objętych zmianą studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wojcieszków wyszczególnionych na załączniku graficznym do tekstu Studium (załącznik nr.3). Gmina Wojcieszków leży w północno-zachodniej części województwa lubelskiego w powiecie łukowskim, a przedmiotowe zmiany kierunków zagospodarowania rozlokowane są w różnych częściach gminy (głównie w środkowej i północnej jej części). Pierwsza uchwała inicjująca zmiany Studium miała na celu wprowadzenie na terenach o funkcji rolnej, terenów rolno-osadniczych i zabudowy mieszkaniowej, mieszkalno-usługowej, usługowej, funkcji aktywności gospodarczej, obsługi rolnictwa, rekreacji i komunikacji, terenów produkcyjno-usługowych związanych z odnawialnymi źródłami energii (energia słoneczna - fotowoltaika), powierzchniowej eksploatacji kruszywa i naniesienia obszarów udokumentowanych złóż kopalin oraz punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. Obszary objęte zmianą położone są we wsiach: Wojcieszków, Wólka Domaszewska, Świderki, Bystrzyca, Helenów, Siedliska, Oszczepalin Drugi, Wola Bystrzycka, Wola Burzecka, Wola Bobrowa, Marianów

Podstawę prawną Prognozy oddziaływania na środowisko stanowi:

- Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z dnia 3 października 2008 (Dz. U. z 2016 r., poz. 353 z późn. zm.);
- Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. (Dz. U. z 2016, poz.778 z późn. zm.).

Celem Prognozy jest określenie charakteru prawdopodobnych oddziaływań na środowisko przyrodnicze, które mogą być spowodowane realizacją zalecanych lub dopuszczonych przez Studium kierunków zagospodarowania terenu. Opracowanie wskazuje nie tylko potencjalne zagrożenia, których nie udało się wyeliminować w procesie planowania, będącego wynikiem optymalnego pogodzenia celów społeczno-ekonomicznych z ekologicznymi, lecz również możliwości generowania przez Studium pozytywnych przekształceń środowiska.

Prognoza powstała w powiązaniu z następującymi dokumentami:

- Projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wojcieszków - Lublin 2017;
- Uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Lublinie (pisma: WOOŚ.410.51.2015.MH z 3 czerwca 2015 r. i WOOŚ.411.22.2017.KKO z 9 czerwca 2017 r.);
- Uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Łukowie (pisma: ONS.NZ-700.26.2015 z 2 czerwca 2015 r. i ONS.NZ-700.52.2017 z 5 czerwca 2017 r.);
- Ekofizjografia podstawowa gminy Wojcieszków, Sempliński P., Kołtyś R. – Lublin 2011;
- Prognozę oddziaływania na środowisko ustaleń zmian studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wojcieszków - 2013.
- Powszechna Inwentaryzacja Przyrodnicza - gmina Wojcieszków - Siedlce 1994;
- Program ochrony środowiska dla Powiatu Łukowskiego na lata 2010-2013 z perspektywą na lata 2014-2017 – Łuków 2010;
- Raport o stanie środowiska województwa lubelskiego w 2015, WIOŚ - Lublin 2016;
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego – Lublin 2015.

Wymienione dokumenty zostały przeanalizowane pod kątem stopnia aktualności danych w nich zawartych oraz możliwości wykorzystania ich przy sporządzaniu przedmiotowego opracowania.

Ileokroć w niniejszym dokumencie jest mowa o 'Studium', rozumie się przez to projekt zmian Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wojcieszków i analogicznie przez określenie 'Prognoza' rozumie się Prognozę oddziaływania na środowisko ustaleń zmian studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wojcieszków.

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU – JEGO CELE I POWIĄZANIE Z INNYMI DOKUMENTAMI

Celem Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest określenie polityki przestrzennej gminy, ustaleń strategii rozwoju województwa zawartych w planie zagospodarowania przestrzennego województwa, w którym uwzględnia się zadania rządowe, służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest dokumentem polityki przestrzennej gminy, sporządzonym w oparciu o uwarunkowania i potrzeby lokalne, ale z uwzględnieniem uwarunkowań i potrzeb ponadlokalnych.

Zmiany kierunków zagospodarowania przestrzennego sporządzone zostały w powiązaniu z: Ekofizjografią podstawową gminy Wojcieszków (Lublin 2011) i Planem zagospodarowania przestrzennego województwa lubelskiego (Lublin 2015).

Zmiana ustaleń Studium polega na:

- wyznaczeniu nowych i powiększeniu istniejących obszarów zabudowy RO – rolno-osadniczej w bezpośrednim lub bliskim sąsiedztwie wsi: Świderki, Wólka Domaszewska, Marianów, Wojcieszków, Bystrzyca, Wola Burzecka i Wola Bobrowa;
- wyznaczeniu nowych i powiększeniu istniejących obszarów zabudowy mieszkaniowej we wsiach: Wólka Domaszewska i Wojcieszków;
- wyznaczeniu nowych i powiększeniu istniejących obszarów zwartej zabudowy o różnych funkcjach, jako kontynuacja istniejących terenów zainwestowanych we wsiach: Świderki, Wólka Domaszewska, Bystrzyca i Wojcieszków;
- wyznaczeniu obszarów zabudowy o funkcjach obsługi komunikacji, usług i składów (KS,U,S) w rejonie drogi wojewódzkiej we wsiach Świderki i Siedliska w terenach otwartych (jedynie w jednym przypadku w sąsiedztwie terenu zabudowanego);
- wyznaczeniu obszarów obsługi rolnictwa (w tym gospodarka hodowlana) - RPU na terenach otwartych projektowanego Adamowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu w miejscowościach Oszczepalin Drugi i Wojcieszków
- wyznaczeniu obszaru powierzchniowej eksploatacji kopalin (PE) w Helenowie jako kontynuacja tej funkcji, ale w sąsiedztwie terenów wyznaczonych jako rolno-osadnicze;
- wyznaczeniu czterech obszarów elektrowni fotowoltaicznych (EF) bez ograniczania ich mocy w terenach otwartych Woli Bystrzyckiej i Marianowa;
- wyznaczeniu obszarów stawów hodowlanych lub rekreacyjnych na obszarze ekologicznym (dolinnym) w Bystrzycy i Wojcieszkowie (WS);
- wyznaczeniu punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych na terenie otoczonej zielenią dolinną i polami oczyszczalni ścieków w Wojcieszkowie (OK.);
- naniesieniu obszarów udokumentowanych złóż kopalin;
- likwidacji zrekultywowanego wysypiska śmieci wraz ze strefą uciążliwości w Siedliskach;
- likwidacji nieczynnego ujęcia wody wraz ze strefą ochronną w Wólce Domaszewskiej.

Na obowiązującej mapie kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy wprowadzone zostały następujące nowe oznaczenia:

- **KS,U,S** – tereny obsługi komunikacji, usług, składów;
- **OK** – punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych;
- **EF** – elektrownie fotowoltaiczne;
- **RPU** – tereny obsługi rolnictwa;
- **WS** – tereny wód śródlądowych;
- stanowiska archeologiczne;
- obszar udokumentowanych złóż kopalin.

Tereny objęte zmianą studium nie są położone na obszarach:

- objętych ochroną dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej z wyjątkiem jednej działki w Wojcieszkowie, której fragmenty położone są na terenie stanowisk archeologicznych,

- na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym,
- dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,
- dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego,
- zagrożenia powodziami i zagrożenia osuwaniem się mas ziemnych,
- dla których wyznacza się w złożu filar ochronny,
- pomników zagłady,
- wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji,
- zdegradowanych,
- zamkniętych,
- górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych,
- naturalnych zagrożeń ekologicznych.

Na terenach objętych zmianą studium nie planowane są obiekty o wysokości równej lub większej niż 50 m nad poziomem terenu.

3. METODY STOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Przy sporządzaniu prognozy wykorzystano metody opisowe, analizy jakościowe wykorzystujące dostępne wskaźniki stanu środowiska oraz identyfikacji i wartościowania skutków przewidywanych zmian w środowisku, na podstawie których wyciągnięto określone wnioski. Prace prognostyczne polegały na przeprowadzeniu studiów dokumentów charakteryzujących strukturę przyrodniczą terenu (stan istniejący i dotychczasowe przekształcenia środowiska) oraz analizy istniejących i projektowanych inwestycji w obszarze Studium i jego sąsiedztwie, mających na celu identyfikację ewentualnych problemów i konfliktów oraz ocenę proponowanych rozwiązań i tendencje dalszych procesów w kontekście obecnego zagospodarowania obszaru. Zakres prac nad Prognozą został dostosowany do charakteru Studium oraz skali i stopnia szczegółowości jego zapisów. Celem ułatwienia oceny jak i prezentacji wyników oddziaływań poszczególnych funkcji terenu na środowisko było wykorzystanie uproszczonej i dostosowanej do potrzeb tegoż dokumentu analizy macierzowej. Ze względu na dość powszechną ogólność zapisów Studium (nie zawierającego konkretnych rozwiązań np. technicznych i technologicznych realizacji poszczególnych funkcji) brak tu jest informacji o charakterze ilościowym - Prognoza ma charakter jedynie jakościowy.

4. PRZEWIDYWANE METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ DOKUMENTU

Art. 55 ust. 5 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, mówi, że organ opracowujący projekt dokumentu, jest obowiązany prowadzić monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko, zgodnie z częstotliwością i metodami, o których mowa w ust. 3 pkt 5. Monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko może polegać np. na analizie i ocenie stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska (o ile analizy i oceny stanu poszczególnych komponentów środowiska oparte na wynikach pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska odnoszą się do obszaru objętego projektem Studium) lub w ramach indywidualnych zamówień, na kontroli i ocenie zgodności wyposażenia terenu w infrastrukturę techniczną z ustaleniami przyjętego dokumentu.

Za najistotniejsze z punktu widzenia ochrony środowiska, należy uznać monitorowanie obejmujące:

- prowadzone w cyklu rocznym (w okresie sezonu grzewczego) **pomiary emisji niskiej** w sąsiedztwie największych skupisk terenów zabudowy mieszkaniowej, a także najintensywniej użytkowanych tras komunikacyjnych;

- **kontrolę stanu jakościowego wód podziemnych** (w rejonie likwidowanego składowiska odpadów, terenu zbiórki odpadów, terenu eksploatacji oraz najbardziej niebezpiecznych składowisk czy usług) i **najbliższych wód powierzchniowych** (2 razy w roku);
- **pomiary hałasu** w obrębie terenu o różnym przeznaczeniu, mogącym być obszarem emisji akustycznych oraz najintensywniej użytkowanych dróg (minimum raz w każdej porze roku. Pomiary należy prowadzić minimum w dwóch seriach pomiarowych wraz z rejestracją warunków pogodowych).

Zgodnie z art. 25 ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. oraz w celu uniknięcia powielania monitorowania w myśl zasady Dyrektywy 2001/42/WE w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko wpływ ustaleń tego projektu na środowisko przyrodnicze w zakresie: jakości poszczególnych elementów przyrodniczych i komponentów środowiska, dotrzymywaniu standardów jego jakości, występowania obszarów przekroczeń, występujących zmian jakości elementów przyrodniczych i przyczynach tych zmian kontrolowany będzie w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska. Wyniki prowadzonego monitoringu prezentowane będą corocznie w Raportach o stanie środowiska, wydawanych w formie ogólnodostępnej publikacji, ale źródłami danych w tym zakresie mogą też być: Wojewódzka Baza Danych (prowadzona przez Marszałka Województwa), źródła administracyjne wynikające z obowiązków sprawozdawczych lub zapisów ustawowych (decyzje, zezwolenia, pozwolenia) czy badania statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego.

Art. 32 ustawy z dnia 23 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym mówi, że organ sporządzający plan dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym danego terenu. Analiza zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym jest jednak krokiem pośrednim analizy skutków projektowanego dokumentu, gdyż dopiero zmiany zagospodarowania w zależności od ich skali i intensywności powodują określone skutki w środowisku.

5. TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO

Realizacja zapisów omawianej zmiany Studium **nie spowoduje transgranicznego oddziaływania na środowisko** z uwagi na położenie terenów gminy w znacznej odległości od granic państwa (odległość miejscowości gminnej od wschodniej granicy kraju wynosi około 95 km) i niewielką w skali gminy łączną powierzchnię terenów objętych zmianą dotychczasowego zagospodarowania.

6. ANALIZA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA

Położenie

Administracyjnie omawiana gmina leży w północnej części województwa lubelskiego, w powiecie łukowskim. Według podziału fizyczno-geograficznego J.Kondrackiego gmina Wojcieszków leży w mezoregionie równina łukowska, makroregionie Nizina Południowopodlaska, podprowincji Nizin Środkowopolskich, prowincji Niżu Środkowopolskiego. Według podziału Polski W. Pożaryskiego znajduje się ona w strefie Wyniesienia Zrębowego Podlasko – Lubelskiego należącego do Platformy Wschodnioeuropejskiej.

Budowa geologiczna i surowce mineralne

Podział Polski W. Pożaryskiego na jednostki strukturalne przyporządkowuje gminę Wojcieszków do strefy Wyniesienia Zrębowego Podlasko-Lubelskiego należącego do Platformy Wschodnioeuropejskiej. Uskoki w obrębie zrębu sprawiają, że jego tektonika jest dość skomplikowana. Brak jest tu bowiem osadów dewonu, a osady karbonu, permu i całego mezozoiku są dość zredukowane. Młodsze utwory (czwartorzęd) reprezentowane są tu przez osady akumulacji lodowcowej, zastoiskowej i rzecznej. Bezpośrednio na utworach trzeciorzędowych zalegają piaski, mułki, żwiry rzeczne, lessy i gliny zwałowe zlodowacenia. W przypowierzchniowej warstwie gruntów na obszarze wysoczyzny występują gliny zwałowe, piaski lodowcowe oraz piaski i żwiry wodnolodowcowe. W dolinach i obniżeniach

terenu występują namuły organiczne pylaste lub piaszczyste, piaski, pyły i gliny pylaste oraz torfy. Eksploatowane lokalnie są piaski kwarcowo - skaleniowe, piaski kwarcowe drobnoziarniste i ze żwirem. Na obszarze gminy Wojcieszków występują następujące udokumentowane złoża kruszyw naturalnych: "Helenów" i "Kol. Wólka Domaszewska".

Rzeźba terenu

Gmina leży w obrębie wysoczyzny polodowcowej. Wysoczyznę charakteryzuje bardzo słabe zróżnicowanie rzeźby. Jest to teren płaski, miejscami lekko falisty. Wysokości wahają się od 150 m n.p.m. do 167 m n.p.m. Spadki terenu nie przekraczają 2 %; lokalnie dochodzą do 5 %. Monotonię krajobrazu urozmaicają dwie większe doliny rzeczne – Bystrzycy i Małej Bystrzycy, obniżenia powytopiskowe, niewielkie zagłębienia bezodpływowe, nieliczne wydmy. Doliny są wykształcone dość dobrze, a ich dna są zatorfione. Powiązane są z tymi dolinami dolinki boczne oraz dolinki erozyjno – denudacyjne, które okresowo prowadzą wody. Na zachód od wsi Burzec i Wola Burzecka rozciąga się dość duże, zabagnione obniżenie powytopiskowe łączące się z doliną Małej Bystrzycy.

Gleby

Pedosfera gminy wytworzyła się na utworach lodowcowych i polodowcowych (głównie piaskach), ale skałą macierzystą gleb gminy Wojcieszków są też utwory współczesne (mady, torfy, mursze). Pod względem typologicznym, gleby gminy są mało zróżnicowane - są to gleby bielcowe i pseudobielcowe o składzie mechanicznym piasków gliniastych oraz brunatne wylugowane z piasków lekkich. Na utworach lodowcowych i wodnolodowcowych oraz madach i murszach powstały gleby głównie bielcowe i pseudobielcowe oraz brunatne wylugowane. W dolinach i obniżeniach występują gleby organiczne torfowe, murszowo – torfowe. Przeważają gleby bielcowe i pseudobielcowe (w miesiącach letnich cierpiące na brak wody) oraz brunatne wylugowane. W dolinach i obniżeniach występują gleby hydrogeniczne: murszowo-mineralne, torfowe i murszowo-torfowe oraz czarne ziemie zdegradowane.

Pośród gruntów ornych przeważa IV klasa bonitacyjna (62,8%) i V klasa (20,4%); wśród użytków zielonych podobnie. Większość gleby charakteryzuje się średnią zasobnością w składniki pokarmowe. Wskaźnik jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej wynosi 61,1%. Ze względu na znaczny udział gleb dobrych i bardzo dobrych, gmina posiada wysokie możliwości rozwoju rolnictwa, zwłaszcza w centralnej i północno-zachodniej części gminy.

W strukturze użytkowania gruntów przeważają użytki rolne, które zajmują 78% powierzchni gminy. Lasy i grunty zadrzewione zajmują 1417 ha tj. 13% ogólnej powierzchni. Gmina ma typowo rolniczy charakter. Według oceny IUNG w Puławach ogólny wskaźnik jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej gminy wynosi 55,7 pkt.

Wody powierzchniowe i podziemne

Z hydrogeologicznego punktu widzenia gmina Wojcieszków leży w obrębie Niecki Mazowieckiej zbudowanej z utworów kredy, trzeciorzędu i czwartorzędu. Ludność gminy zaopatruje się w wodę głównie z pierwszego poziomu wodonośnego pochodzącego z piaszczystych utworów czwartorzędowych. Główny poziom wodonośny obszaru gminy związany jest z utworami trzeciorzędu - obszar trzeciorzędowego głównego zbiornika wód podziemnych Subniecka Warszawska o zasobach dyspozycyjnych 0,061/s/km². Wody wykazujące zwiększoną zawartość związków żelaza i manganu wymagają uzdatniania. Głębokość zalegania pierwszego poziomu wodonośnego jest zróżnicowana. W obrębie wysoczyzny występuje on znacznie poniżej 3 m p.p.t. W dolinach i obniżeniach 0-1 m p.p.t. Na terenach położonych na północ od doliny Małej Bystrzycy poziom ten jest średnio izolowany, w dolinach rzecznych nie jest izolowany.

Sieć hydrograficzną gminy tworzą rzeki Mała Bystrzyca i Bystrzyca oraz ich niewielkie, bezimienne dopływy. Brak jest większych naturalnych zbiorników wód stojących. Są to jedynie niewielkie oczka śródbagienne o zmiennym poziomie lustra wody oraz wypełnione wodą dna zagłębień bezodpływowych. Sztuczne zbiorniki wodne to: kompleks stawów rybnych położony na północ od wsi Burzec, wyrobiska potońskie, zbiorniki przeciwpożarowe.

Wg ostatnich Raportów o stanie środowiska WIOŚ jakość wód podziemnych w badanych w najbliższej zlokalizowanych źródłach na tle jednolitych części wód podziemnych

oraz głównych zbiorników wód podziemnych wykazywała II klasę czystości. Stan ekologiczny JCWP – „PLRW200017248689 Mała Bystrzyca” określono jako umiarkowany ze względu na elementy biologiczne, natomiast stan wód jako zły.

Warunki klimatyczne i stan powietrza

Teren gminy leży w granicach Mazowiecko - Podlaskiego regionu klimatycznego (wg. W. Okołowicza) i w strefie klimatu Wielkich Dolin w dzielnicy klimatycznej Chełmsko-Podlaskiej (wg. E. Romera), a także w dzielnicy Podlaskiej zgodnie z regionalizacją R. Gumińskiego. Średnia roczna temperatura powietrza na terenie gminy wynosi ok. 7,4°C. W ciągu roku jest 130 dni przymrozkowych, 28 dni bardzo mroźnych oraz 35 dni gorących. Okres wegetacyjny trwa 210 dni. Średnia roczna wilgotność względna powietrza wynosi 80 %. Przeciętnie w ciągu roku jest ok. 40 dni pogodnych i ok. 140 dni pochmurnych. Średnia roczna suma opadów atmosferycznych wynosi ok. 500 mm. Maksimum opadów występuje w lipcu – 80 mm, minimum od stycznia do kwietnia ok. 30 mm miesięcznie. Okres zalegania pokrywy śnieżnej wynosi średnio 110 dni. Przeważają wiatry zachodnie. Średnia prędkość wynosi ok. 3m/s. Obszar gminy jest dobrze przewietrzany. Zaznacza się zróżnicowanie klimatu lokalnego. Doliny rzeczne i obniżenia powytopiskowe stanowią obszary inwersyjne gdzie zalega chłodne, wilgotne powietrze. Wysoczyzna jest dobrze nasłoneczniona, przewietrzana. Lasy w południowo – wschodniej części terenu łagodzą wahania temperatury i korzystnie wpływają na mikroklimat terenów sąsiednich.

Według Raportów WIOŚ gmina w ostatnich latach była zaliczana do strefy o klasie 'A' powietrza zarówno ze względu na ochronę zdrowia, jak i roślin, dla której głównym celem działań jest utrzymanie jakości powietrza na tym samym lub lepszym poziomie (badano: C6H6, SO2, NO2, PM10, CO, Pb, As, Cd, Ni, B[a]p).

Fauna i flora

Podział geobotaniczny J.M. Matuszkiewicza, umiejscawia gminę w prowincji Środkowoeuropejskiej, podprowincji Środkowoeuropejskiej właściwej, dziale Mazowiecko – Poleskim, poddziale Mazowieckim, krainie Południowomazowiecko – Podlaskiej, podkrainie Południowopodlaskiej, okręgu Żelechowsko – Łukowskim i podokręgu Ryckim. Według podziału Szafera leży ona w Okręgu Łukowsko-Siedleckiego Krainy Podlaskiej.

Na terenie gminy nie występują obszary o międzynarodowej i krajowej randze wartości przyrodniczo – krajobrazowych. Do rangi regionalnej należą urozmaicone krajobrazowo, dość bogate pod względem florystycznym i faunistycznym, zajmujące 13% powierzchni gminy:

- dolina Bystrzycy o szerokości ok. 400m; w granicach gminy występuje na odcinku 4 km,
- dolina Małej Bystrzycy o szerokości ok. 400 m przebiega przez teren gminy z północnego – zachodu na południowy - wschód i jej długość wynosi ok. 15 km. W zachodniej części doliny Małej Bystrzycy w okolicy wsi Burzec występują duże stawy rybne.

Do rangi lokalnej zaliczono: kompleks łąk na południe od wsi Burzec oraz cztery kompleksy leśne. Dwa z nich położone są w południowej części gminy, jeden przy południowych granicach wsi Wólka Domaszewska. Powierzchnia tych obszarów stanowi ok. 11 % powierzchni gminy.

Lasy zajmują powierzchnię 1417 ha (wraz z terenami zadrzewionymi i zakrzewionymi), co stanowi 13 % powierzchni gminy. Lasy państwowe zajmują 815 ha co stanowi 7,5 % ogólnej powierzchni, natomiast lasy prywatne zajmują powierzchnię 588 ha co stanowi 5,5 % ogólnej powierzchni gminy. Lasy w gminie należą do lasów grupy II czyli lasów produkcyjnych. Położone są głównie w południowej części gminy, gdzie występują trzy największe kompleksy leśne: Zofijówka, Ur. Wola Osowińska i Ur. Nowinki oraz dwa mniejsze - Ur. Dąbrówka I i II, Ur. Księża Miedza należące do lasów państwowych. Natomiast pozostałe lasy to lasy prywatne, silnie rozdrobnione, rozrzucone w różnych częściach gminy. Jedynie we wsi Oszczepalin II powierzchnia lasów prywatnych jest znaczna i wynosi 141 ha. Dominują w nich siedliska borowe – boru mieszanego świeżego i boru świeżego. Las mieszany świeży w lasach państwowych zajmuje ok. 10 % powierzchni natomiast w lasach prywatnych zajmuje ok. 3 %. Sporadycznie występują siedliska boru mieszanego wilgotnego w obu typach własności lasów. Gatunkiem dominującym jest sosna.

Większość gatunków ssaków stanowią przedstawiciele rzędów: owadożerne i gryzoni. Z rzędu owadożerne na terenie gminy występuje: jeż, kret, ryjówka aksamitna, ryjówka mała, rzesorek rzeczek, zębiełek biały. Z gryzoni pospolicie występuje mysz domowa, mysz polna, badylarka, nornik zwyczajny, nornica ruda, szczur wędrowny. Z gatunków łownych na terenie gminy występuje: lis, sarna, zając i dzik. Ponadto na terenie gminy występuje: kuna leśna, kuna domowa, łasica i gronostaj oraz wydra.

Przyrodniczy system gminy (PSG)

W skład przyrodniczego system gminy Wojcieszków wchodzi:

- korytarze ekologiczne doliny rzeki Mała Bystrzyca i Bystrzyca;
- sięgacze ekologiczne - funkcjonalnie spełniają rolę zbliżoną do korytarzy ekologicznych, lecz w mniejszym zakresie komunikacji. Są to przeważnie tereny antropogenne, przebiegają przez tereny uprawiane rolniczo. Wyodrębnione są w oparciu o suche doliny, niewielkie, tu bezimienne ciek, rowy melioracyjne i obniżenia terenowe. Łączą ze sobą tereny o większym potencjale ekologicznym. Stanowią one o spójności PSG.
- obszar węzłowy – to kompleksy leśne: Zofijówka, Ur. Wola Osowińska i Ur. Nowinki oraz dwa mniejsze - Ur. Dąbrówka I i II, Ur. Księża Miedza pełniące rolę zasilającą system;
- węzły ekologiczne – mniejsze kompleksy leśne, zbiorniki wodne naturalne i sztuczne, często połączone w enklawy ekologiczne.
- obszary pozostałe. Tereny położone poza PSG w większości są to obszary wierzchowinowe ponad dna dolin i zagłębień bezodpływowych. To teren użytkowany rolniczo oraz decydujące o funkcji osadniczej w gminie. Jest to obszar o wyraźnie obniżonych walorach ekologicznych, które gdzieś naturalnie wzrastają poprzez obszary śródpolnych zagłębień łąk, niewielkich kompleksów leśnych, grup drzew lub mikroretencji.

Środowisko kulturowe

Najcenniejsze element kulturowe Gminy Wojcieszków to:

- park zabytkowy w Wojcieszkowie z przełomu XVIII/XIX wieku o pow. 11,0 ha w tym 0,44 ha stanowią lustra wody
- parki wiejskie:
  - w Wólce Domaszewskiej z połowy XIX wieku o powierzchni 4,3 ha
  - w Przytulinie z połowy XIX wieku
  - w Burcu z początku XX wieku z murowanym dworem
- zabytki kultury materialnej:
  - zespół dworski w Burcu XVIII w., przebudowany w 1964 r i Woli Burzeckiej (1938r.)
  - Zespół Kościoła Parafialnego p.w. Najświętszego Serca Jezusa w Wojcieszkowie XIX/XX w
  - dawny budynek Urzędu Gminy, drewniany (około 1897r) obecnie izba regionalna
  - zespół gorzelni dworskiej (początek XX wieku)
- Zespół Kościoła Parafialnego p.w. Św. Zofii Wdowy w Zofiborze (1854r)
- cmentarz parafialny w Wojcieszkowie (przełom XVIII/XIX w) pomnik żony Sienkiewicza Marii z Babskich, groby Kleeberczyków
- cmentarz parafialny w Zofiborze (przełom XIX/XX w)

W wykazie obiektów wpisanych do rejestru zabytków gminy Wojcieszków znajdują się:

W miejscowości Burzec:

- Ośmiorak - wzniesiony pod koniec XIX wieku z cegły palonej na planie prostokąta.
- Gorzelnia - budowana w latach 1914-1922. Murowana z cegły palonej na planie litery T z centralnym ryzalitem, skrzydłami bocznymi i tylnym.
- Park krajobrazowy - XIX w., park posiada kształt nieregularnego czworoboku i zajmuje powierzchnię 4,73 ha. Od północy otaczają go stawy, od zachodu i południowego zachodu grunty orne, od wschodu graniczy z terenami zespołu folwarcznego.

W miejscowości Wojcieszków Park pałacowy - XVIII/XIX w., park ma kształt wieloboku zbliżonego do trójkąta, do parku od zachodu prowadzi aleja dojazdowa wysadzana lipami. Na terenie parku rosną drzewa w wieku 100-120 lat. Przez park przebiegają aleje spacerowe lipowe, aleja kasztanowcowa, aleja grabowa i grabowo-lipowa. W miejscowości Zofibór jest to kościół drewniany - 1854 r. wzniesiony na planie prostokąta z węższym prezbiterium zakończonym trójbocznie, po bokach którego dwie zakrystie. Wnętrze trójnawowe oraz

dzwonnica drewniana - około 1854 r. usytuowana obok kościoła wybudowana z drewna na planie kwadratu.

Na terenach objętych przedmiotową zmianą w miejscowości Wojcieszków znajdują się stanowiska archeologiczne Wojcieszków 15/2 i Wojcieszków 16/3 (obszar AZP 66-79).

7. SKUTKI BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Brak realizacji zapisów Studium skutkować będzie dalszą, powolną antropopresją wyrażającą się wkraczaniem gatunków synantropijnych, sukcesją roślinną nieuprawianych, odłogowanych działek i przekształcaniem gleb rodzimych w kulturoziemy oraz zanieczyszczeniem hydrosfery spowodowane niekontrolowanym wpływem powierzchniowym z zurbanizowanych (działalność rolnicza, tereny zabudowane). Dalsze zagospodarowanie gminy odbywać się będzie na podstawie i zgodnie z czterema obowiązującymi i pokrywającymi całą powierzchnie gminy miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.

8. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH PRZEWIDYWANEGO ZNACZĄCEGO ODDZIAŁYWANIA USTALEŃ DOKUMENTU

Nie przewiduje się wystąpienia znaczących oddziaływań ustaleń Studium na środowisko (rozumianych jako przekroczenia określonych prawem standardów jakości środowiska) wynikających z realizacji zapisów Studium, co zostało szerzej omówione w rozdz.10.

9. OCENA ISTNIEJĄCYCH PROBLEMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA ORAZ SKUTKÓW REALIZACJI DOKUMENTU DLA ISTNIEJĄCYCH OBSZARÓW CHRONIONYCH

W obrębie terenów objętych zmianą kierunków zagospodarowania nie zdiagnozowano istotnych problemów ochrony środowiska, natomiast w gminie są nimi:

- obiekty związane z obsługą rolnictwa i ludności mogące pogorszyć stan środowiska (gorzelnie w Wólce Domaszewskiej i Burcu, stacje paliw i obsługi komunikacji w Bystrzycy i Wojcieszkwie i droga wojewódzka),
- brak systemów kanalizacji i oczyszczania ścieków dla 73% terenów zainwestowanych (szczególnie wobec zwiększonego poboru i na obszarach, gdzie nie występuje izolacja pierwszego użytkowego poziomu wodonośnego),
- usuwanie zadrzewień śródpolnych oraz zmiana użytków zielonych położonych w większych kompleksach na grunty orne,
- wyrzucanie odpadów w lasach czy wyrobiskach,
- nieodpowiednia eksploatacja urządzeń melioracyjnych powodująca nadmierne przesuszanie terenu.

Jak podaje Ekofizjografia podstawowa gminy Wojcieszków **ochroną prawną w gminie objęte** są parki wiejskie lub ich pozostałości (w Wólce Domaszewskiej, Przytulinie i Woli Burzeckiej) oraz ustanowione **4 pomniki przyrody** (aleja 166 drzew i 2 wiązy szypułkowe w miejscowości Burzec oraz jodła jednobarwna w Wólce Domaszewskiej). Na mocy innych ustaw chronione są: park w zespole dworsko-pałacowym w Burcu, park w zespole pałacowo-parkowym w Wojcieszkwie, pozostałości parku dworskiego z poł. XIX w Wólce Domaszewskiej, pozostałości parku krajobrazowego z początku XX w z dworem murowanym, alejami i brzożami w Woli Burzeckiej i pozostałości parku dworskiego z drugiej poł. XIX w Przytulinie.

Z planowanych, prawnych form ochrony przyrody na obszarze gminy Wojcieszków typuje się:

- 7 pomników przyrody w postaci drzew,
- rezerwat przyrody „Łęg Bystrzycki”. Jest to rezerwat florystyczny obejmujący część doliny Małej Bystrzycy oraz fragment kompleksu leśnego. Celem ochrony jest zachowanie

ziółorośli, wilgotnych łąk, siedlisk lasów łągowych oraz stanowisk rzadkich i chronionych gatunków roślin. Powierzchnia rezerwatu wynosi ok. 15 ha.

- Zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Dolina Bystrzycy”. Zespół znajduje się w północnej części gminy, a jego granice tworzą krawędzie doliny Bystrzycy.
- Użytek ekologiczny: „Biała Góra” i „Bagno Wólka” położone w granicach administracyjnych wsi Oszczepalin oraz „Starorzecze Bystrzycy” tylko częściowo leżące w granicach gminy.
- Adamowski Obszar Chronionego Krajobrazu, obejmujący południową część gminy łącznie z doliną Małej Bystrzycy.

Ocena oddziaływania planowanych zapisów Studium na najbliższe formy ochrony przyrody (w tym obszary Natura 2000)

Planowane zmiany Studium nie zagrażają ustanowionym na terenie gminy formom ochrony przyrody (tj. pomnikom przyrody) Zmianami kierunków zagospodarowania przestrzennego objęte są dwa niewielkie fragmenty projektowanego Adamowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu w miejscowościach Oszczepalin Drugi i Wojcieszków, gdzie to projekt wyznacza nowe obszary obsługi rolnictwa (w tym gospodarki hodowlanej). Wytypowanie takich obszarów może wiązać się z powstaniem istotnych, lokalnych pod względem wyglądu i wpływu na krajobraz obiektów (duże obory, stajnie, chlewnie, kurniki, stodoły, garaże, wiaty i zadaszenia oraz inne budynki gospodarcze). Zabudowa rolnicza, w zależności od jej posadowienia i ekspozycji może stanowić dysharmonijny i szpecący element w krajobrazie, dlatego oddziaływanie to zaliczyć trzeba do minimalnie (ewentualnie co najwyżej umiarkowanie) negatywnych, długotrwałych i stałych. Pośrednio funkcjonowanie obszarów obsługi rolnictwa wiązać się będzie z generowaniem hałasu. Nowo wprowadzane tereny rolno-osadnicze i zabudowy o różnych funkcjach w Wojcieszku nie wpłyną w sposób znaczący na walory i fizjonomię krajobrazu, który będzie chroniony w projektowanym OCK. Istotne dla krajobrazu (pod względem powierzchni, formy i kubatury) obszar powierzchniowej eksploatacji kopalni w Helenowie oraz obiekty usług i składów zlokalizowane są poza projektowanymi formami ochrony przyrody (w rejonie drogi wojewódzkiej w miejscowościach Świdarki i Siedliska). W promieniu 10 km od granic gminy nie ma też ostoi Natura 2000 (najbliższe to leżące kilkanaście kilometrów od projektowanych zmian PLB060010 Lasy Łukowskie i PLB 060004 Dolina Tyśmienicy), co wyklucza negatywne oddziaływanie na chronione w nich ptaki i siedliska. **Nowe tereny zainwestowania**, z racji na zlokalizowanie poza najcenniejszymi fragmentami przyrody i swój niewielki w skali gminy (nieistotny powierzchniowo) zasięg **nie przyczynią się do znacząco negatywnych zmian** tj. powodujących zasadniczą zmianę określonych parametrów jakości środowiska, zagrożenia dla liczebności i bioróżnorodności gatunków rzadkich i chronionych, istotnych barier dla migracji, czy zagrożenia dla obszarów przyrodniczo cennych (w tym głównie obszarów Natura 2000 i ich integralności).

10. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA SZCZEBŁA KRAJOWEGO I MIĘDZYNARODOWEGO UWZGLĘDNIONE W OPRACOWYWANYM DOKUMENCIE

Charakter i zakres wprowadzanych zmian studialnych polegających na korektach i aktualizacji tekstu i jedynie jednostkowych elementach wprowadzonych na rysunku Studium (które samo w sobie stanowi dokument o znaczeniu lokalnym) uniemożliwiają bezpośrednie odniesienie się w nim do dokumentów rangi międzynarodowej, a nawet krajowej. Dopiero rozpatrując jego treść w całości (tekst pierwotnej uchwały i wprowadzane obecnie oceniane zmiany) można stwierdzić, że pośrednio analizowany dokument jest spójny z **celami ochrony środowiska ustanowionymi na szczeblu ponadlokalnym** dotyczącymi ochrony powierzchni ziemi i racjonalnego gospodarowania jej zasobami, ochrony wód, powietrza i klimatu, a przede wszystkim różnorodności biologicznej, utrzymania prawidłowych procesów ekologicznych (w tym drożności systemu przyrodniczego) oraz przywracania do właściwego stanu siedlisk przyrodniczych. Studium porusza też kwestie ochrony krajobrazu, zrównoważonego rozwoju, gospodarki odpadami, uciążliwości środowiskowych (w tym

hałasowych i radiacyjnych) oraz utrzymania standardów jakości środowiska. Jego przesłania wpisują się w cele takich dokumentów jak: Polityka ekologiczna państwa, gminny, powiatowy i wojewódzki program ochrony środowiska, Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 czy Plan gospodarowania wodami w obszarze dorzecza Wisły, Ekofizjografia podstawowa gminy Wojcieszków, Sempliński P., Kołtyś R. – Lublin 2011, Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego – Lublin 2015. Kierunki zagospodarowania przestrzennego Studium odpowiadają zaleceniom polityki ekologicznej państwa, której cele i priorytety zharmonizowane są z wymaganiami Unii Europejskiej.

Ponieważ na terenie objętym Studium nie występują cenne elementy przyrody (ekosystemy, siedliska, gatunki) o randze międzynarodowej, czy chociażby krajowej w ocenie tej trudno odnieść się do Konwencji Berneńskiej o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz siedlisk, Konwencji o różnorodności biologicznej Rio de Janeiro z 1992, Konwencji o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt - Bonn 1979, Konwencji o obszarach wodno-błotnych mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza, jako środowisko życiowe plectwa wodnego, czy też Europejskiej Konwencji Krajobrazowej.

11. OCENA ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA

Studium podkreśla: *Nie wskazane jest lokalizowanie zabudowy w obszarach leśnych oraz w obszarze wyodrębnionym jako ekologiczny, obejmującym doliny rzeczne wraz ze związanymi z nimi dolinkami z zagłębieniami powytopiskowymi oraz wodami. Doliny rzeczne i tereny lasów, które należy chronić przed antropopresją decydują o atutach przyrodniczych gminy. Wskazana jest również ochrona terenów rolnych, jak i leśnych, chronionych przed zmianą zagospodarowania na mocy ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Generalnie wprowadzanie zabudowy powinno się opierać na uzupełnianiu układu osadniczego, wzdłuż istniejących lokalnych układów drogowych. Preferowane są tereny przy istniejących drogach, zwłaszcza te które wyposażone są w pełną infrastrukturę techniczną. Studium nie powinno dopuszczać do rozlewania zabudowy i niekontrolowanego zagospodarowania terenów rolniczych. W przyszłym zagospodarowaniu należy unikać wprowadzania funkcji mogących pogorszyć jakość środowiska przyrodniczego, a także środowiska życia mieszkańców. Sposób zagospodarowania terenu gminy powinien uwzględniać jej walory krajobrazowe. Dotyczy to zarówno krajobrazu kulturowego, jak i przyrodniczego. Należy rozważnie wprowadzać zagospodarowanie w miejsca o zróżnicowanym krajobrazie rolniczym, a także na terenach o naturalnie wykształconych zbiorowiskach roślinnych. Należy objąć ochroną konserwatorską zabytki architektoniczne, historyczny układ urbanistyczny gminy, miejsca pamięci i inne tego typu obiekty, jak również obszary przyrodnicze o randze regionalnej i lokalnej.*

Ponieważ zmiany Studium są etapem prac planistycznych, na którym wyznacza się jedynie kierunki do możliwego rozwoju, nie znane są jeszcze konkretne inwestycje i parametry techniczne oraz technologiczne, nie możliwe jest stwierdzenie i określenie czy ustalenia dokumentu zaliczane są do przedsięwzięć potencjalnie lub zawsze znacząco oddziałujących na środowisko (wymienionych w stosownym rozporządzeniu) i trudno też jednoznacznie i precyzyjnie określić i ocenić oddziaływania poszczególnych zapisów.

Poniżej przedstawiono oceny częściowego wpływu Studium na poszczególne komponenty środowiska. Są one spójne z tabelą macierzową podsumowującą, zawartą w Streszczeniu w języku niespecjalistycznym Prognozy.

Symbol i funkcja wprowadzanego terenu	Oceny cząstkowe wpływu Studium na poszczególne komponenty środowiska
<p>M; MN obszar zwartej zabudowy o różnych funkcjach oraz zabudowy mieszkaniowej</p>	<p>ŁUDZIE – umiarkowanie, zarówno bezpośrednio pozytywne, jak i pośrednie negatywne, chwilowe, długoterminowe, stałe, lokalne.</p> <p>RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA, ZWIERZĘTA I ROŚLINY - słabe lub umiarkowanie negatywne, bezpośrednio, krótkoterminowe, chwilowe, długoterminowe, stałe, lokalne.</p> <p>SYSTEM PRZYRODNICZY – neutralne.</p> <p>WODY - najprawdopodobniej minimalne lub słabe negatywne, bezpośrednio, chwilowe i długoterminowe, skumulowane, lokalne.</p> <p>POWIETRZE – umiarkowane lub słabe negatywne, bezpośrednio, krótkoterminowe, skumulowane, długoterminowe, stałe, lokalne.</p> <p>POWIERZCHNIA ZIEMI, ZASOBY NATURALNE - umiarkowane negatywne, bezpośrednio, krótkoterminowe, stałe, lokalne.</p> <p>KLIMAT – słabe negatywne, a pośrednio pozytywne bezpośrednio, chwilowe, długoterminowe, skumulowane, stałe, lokalne.</p> <p>KRAJOBRAZ – umiarkowane zarówno pozytywne jak i negatywne, bezpośrednio, długoterminowe, stałe, skumulowane, lokalne.</p> <p>ZABYTKI – brak oddziaływania.</p> <p>DOBRA MATERIALNE – znacząco korzystne, bezpośrednio i pośrednie, stałe, lokalne.</p>
<p>RO obszar rolno - osadniczy</p>	<p>ŁUDZIE – umiarkowanie, zarówno bezpośrednio pozytywne, jak i pośrednie negatywne, długoterminowe, stałe, lokalne.</p> <p>RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA, ZWIERZĘTA I ROŚLINY - słabe negatywne lub pozytywne bezpośrednio, krótkoterminowe, chwilowe, długoterminowe, stałe, lokalne.</p> <p>SYSTEM PRZYRODNICZY – neutralne.</p> <p>WODY – chwilowe, a nawet długoterminowe, słabe negatywne, bezpośrednio, skumulowane, lokalne.</p> <p>POWIETRZE – umiarkowane lub słabe negatywne, bezpośrednio, krótkoterminowe, skumulowane, długoterminowe, stałe, lokalne.</p> <p>POWIERZCHNIA ZIEMI, ZASOBY NATURALNE – słabe lub umiarkowane negatywne, bezpośrednio, krótkoterminowe, stałe, lokalne.</p> <p>KLIMAT – minimalnie negatywne, ale i pozytywne bezpośrednio, chwilowe, długoterminowe, skumulowane, stałe, lokalne.</p> <p>KRAJOBRAZ – umiarkowane po części pozytywne, jak i negatywne,</p>

	<p>bezpośrednie, długoterminowe, stałe, skumulowane, lokalne.</p> <p>ZABYTKI – brak oddziaływania.</p> <p>DOBRA MATERIALNE – umiarkowanie korzystne, bezpośrednie i pośrednie, stałe, lokalne.</p>
<p>RPU tereny obsługi rolnictwa</p>	<p>ŁUDZIE – umiarkowanie, zarówno bezpośrednio pozytywne, jak i pośrednie negatywne, długoterminowe, stałe, lokalne.</p> <p>RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA, ZWIERZĘTA I ROŚLINY - słabe negatywne lub pozytywne bezpośrednio, krótkoterminowe, chwilowe, długoterminowe, stałe, lokalne.</p> <p>SYSTEM PRZYRODNICZY – neutralne.</p> <p>WODY – chwilowe, a nawet długoterminowe, słabe negatywne, bezpośrednie, skumulowane, lokalne.</p> <p>POWIETRZE – umiarkowane lub słabe negatywne, bezpośrednie, krótkoterminowe, skumulowane, długoterminowe, stałe, lokalne.</p> <p>POWIERZCHNIA ZIEMI, ZASOBY NATURALNE – słabe lub umiarkowane negatywne, bezpośrednie, krótkoterminowe, stałe, lokalne.</p> <p>KLIMAT – minimalnie negatywne, ale i pozytywne bezpośrednio, chwilowe, długoterminowe, skumulowane, stałe, lokalne.</p> <p>KRAJOBRAZ – umiarkowane po części pozytywne, jak i negatywne, bezpośrednie, długoterminowe, stałe, skumulowane, lokalne.</p> <p>ZABYTKI – brak oddziaływania.</p> <p>DOBRA MATERIALNE – umiarkowanie korzystne, bezpośrednie i pośrednie, stałe, lokalne.</p>
<p>KS, U, S tereny obsługi komunikacji, usług, składów</p>	<p>ŁUDZIE – neutralne lub minimalnie negatywne, jak i pośrednie pozytywne, długoterminowe, stałe, lokalne.</p> <p>RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA, ZWIERZĘTA I ROŚLINY - umiarkowanie negatywne, bezpośrednie, krótkoterminowe, chwilowe, długoterminowe, stałe, lokalne.</p> <p>SYSTEM PRZYRODNICZY – brak oddziaływania.</p> <p>WODY – możliwe chwilowe, a nawet długoterminowe, słabe negatywne, bezpośrednie, skumulowane, lokalne.</p> <p>POWIETRZE – minimalne lub umiarkowane negatywne, bezpośrednie, krótkoterminowe, skumulowane, długoterminowe, stałe, lokalne.</p> <p>POWIERZCHNIA ZIEMI, ZASOBY NATURALNE – umiarkowane negatywne, bezpośrednie, krótkoterminowe, stałe, lokalne.</p> <p>KLIMAT – minimalnie negatywne, ale i pozytywne bezpośrednio, chwilowe, długoterminowe, skumulowane, stałe, lokalne.</p> <p>KRAJOBRAZ – umiarkowane, głównie negatywne, bezpośrednie, długoterminowe, stałe, skumulowane, lokalne.</p> <p>ZABYTKI – brak oddziaływania.</p>

	<p>DOBRA MATERIALNE – umiarkowanie korzystne, bezpośrednie i pośrednie, stałe, lokalne.</p>
<p>EF elektrownie fotowoltaiczne</p>	<p>LUZIE – pośrednio pozytywne, stałe lokalne i negatywne chwilowe.</p> <p>RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA, ZWIERZĘTA I ROŚLINY – niewielkie lub umiarkowane, bezpośrednie, negatywne, stałe.</p> <p>SYSTEM PRZYRODNICZY – brak oddziaływania.</p> <p>WODY - brak oddziaływania.</p> <p>POWIETRZE – brak bezpośredniego oddziaływania, pośrednio stałe, pozytywne.</p> <p>POWIERZCHNIA ZIEMI, ZASOBY NATURALNE – brak znaczącego oddziaływania - bezpośrednie, niewielkie lub umiarkowane negatywne, stałe, lokalne.</p> <p>KLIMAT – brak oddziaływania.</p> <p>KRAJOBRAZ – minimalnie negatywne, bezpośrednie, stałe, skumulowane, lokalne.</p> <p>ZABYTKI – brak oddziaływania.</p> <p>DOBRA MATERIALNE – bezpośrednio, pozytywne, stałe, lokalne.</p>
<p>WS tereny wód śródlądowych</p>	<p>LUZIE – pośrednio pozytywne, stałe lokalne i negatywne chwilowe.</p> <p>RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA, ZWIERZĘTA I ROŚLINY – umiarkowanie pozytywne, stałe, lokalne.</p> <p>SYSTEM PRZYRODNICZY – pośrednio pozytywne stałe, lokalne.</p> <p>WODY – znacząco pozytywne, bezpośrednie, stałe, lokalne, oddziaływanie.</p> <p>POWIETRZE – bezpośrednio i pośrednio pozytywne oddziaływanie stałe, chwilowe negatywne, lokalne.</p> <p>POWIERZCHNIA ZIEMI, ZASOBY NATURALNE – istotne bezpośrednie, negatywne, długoterminowe, stałe, lokalne.</p> <p>KLIMAT – bezpośrednio, chwilowe i długoterminowe, stałe, lokalne, negatywne oddziaływanie.</p> <p>KRAJOBRAZ – znacząco pozytywne, długotrwałe lub stałe bezpośrednie, skumulowane, lokalne.</p> <p>ZABYTKI – brak oddziaływania.</p> <p>DOBRA MATERIALNE – bezpośrednio i pośrednie, pozytywne, stałe, lokalne.</p>
<p>PE obszar powierzchniowej eksploatacji kopalni</p>	<p>LUZIE – minimalnie lub umiarkowane, negatywne, bezpośrednie, chwilowe, długoterminowe, lokalne.</p> <p>RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA, ZWIERZĘTA I ROŚLINY - umiarkowanie negatywne, bezpośrednie, długoterminowe, lokalne.</p> <p>SYSTEM PRZYRODNICZY – brak oddziaływania.</p>

	<p>WODY – możliwe chwilowe, a nawet długoterminowe, słabe negatywne, bezpośrednie, lokalne.</p> <p>POWIETRZE – minimalne lub umiarkowane negatywne, bezpośrednie, krótkoterminowe, skumulowane, długoterminowe, lokalne.</p> <p>POWIERZCHNIA ZIEMI, ZASOBY NATURALNE – umiarkowane negatywne, bezpośrednie, długoterminowe, stałe, lokalne.</p> <p>KLIMAT – minimalnie negatywne, ale i pozytywne bezpośrednie, chwilowe, lokalne.</p> <p>KRAJOBRAZ – umiarkowane, negatywne, bezpośrednie, długoterminowe, stałe, skumulowane, lokalne.</p> <p>ZABYTKI – brak oddziaływania.</p> <p>DOBRA MATERIALNE – umiarkowanie korzystne, pośrednie, stałe, lokalne.</p>
<p>OK punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych</p>	<p>LUdzie – pośrednio pozytywne, stałe lokalne i negatywne chwilowe.</p> <p>RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA, ZWIERZĘTA I ROŚLINY – praktycznie brak oddziaływania.</p> <p>SYSTEM PRZYRODNICZY – oddziaływanie negatywne, bezpośrednie, minimalne, chwilowe, lokalne.</p> <p>WODY – pośrednio pozytywne, długotrwałe, stałe oddziaływanie.</p> <p>POWIETRZE – brak oddziaływania.</p> <p>POWIERZCHNIA ZIEMI, ZASOBY NATURALNE – brak bezpośredniego oddziaływania, pośrednio pozytywne, stałe, lokalne.</p> <p>KLIMAT – brak oddziaływania.</p> <p>KRAJOBRAZ – minimalnie negatywne, bezpośrednie, stałe, skumulowane, lokalne.</p> <p>ZABYTKI – brak oddziaływania.</p> <p>DOBRA MATERIALNE – bezpośrednie, pozytywne, stałe, lokalne.</p>

Podsumowanie ocen czastkowych wpływu Studium na poszczególne komponenty środowiska przedstawia się następująco:

- **oddziaływanie na zdrowie i życie ludzi**

Okresowe wzmożenie transportu kołowego na drogach dojazdowych, przede wszystkim na etapie realizacji planowanych inwestycji, nie powinno wpłynąć w sposób istotny na warunki komunikacyjne rejonu. Uciążliwości związane z eksploatacją nowych terenów nie będą się też wiązać z ograniczeniem korzystania np. z dróg publicznych, z wody, elektryczności, czy środków łączności.

Na terenach objętych Studium nie występują mogące stanowić zagrożenie dla życia i mienia ludzi ruchy osuwiskowe czy tereny szczególnego zagrożenia powodzią. Nowe tereny zainwestowania nie leżą też w strefach ochrony rzek, w rejonie ujęć wodnych, czy pasach oddziaływania istniejących linii elektroenergetycznych. Studium dopuszcza wprawdzie rozbudowę linii, ale nakazuje na wyznaczenie wolnych od zabudowy stref ochronnych zarówno pod liniami elektroenergetycznymi, jak i nad gazociągiem. Studium

likwiduje jedynie nieczynne już ujęcie wody wraz ze strefą ochronną w Wólce Domaszewskiej i zreultywowane wysypisko śmieci wraz ze strefą uciążliwości w Siedliskach. Teren oczyszczalni ścieków w obrębie której lokalizuje się punkt selektywnej zbiórki odpadów otoczony jest terenami zieleni dolinnej (łąk) i rolnej izolującymi go od terenów mieszkaniowych. Również nowych terenów obsługi rolnictwa w miejscowościach Oszczepalin Drugi i Wojcieszków (RPU) i usługowo-składowych, a także komunikacji w Świderkach i Siedliskach (KS,U,S) nie lokalizuje się w zwartej zabudowie mieszkaniowej (jedynie w jednym przypadku na obrzeżach jej, zaś w innym w strefie terenu o ograniczonych możliwości lokalizacji obiektów), co wyeliminuje ewentualne uciążliwości (szczególnie uciążliwości zapachowe, czy hałasowe) na lokalną ludność. Instalacje fotowoltaiczne (EF) w proponowanych lokalizacjach w Woli Bystrzyckiej i Marianowie (4 tereny) będą miały głównie charakter neutralny dla zdrowia i życia ludzi.

Potencjalnym źródłem zagrożenia na tym terenie może być transport drogowy (stan techniczny pojazdów przewożących m.in. towary niebezpieczne, drogami o różnej nawierzchni) i zły stan techniczny, czy awarie podczas pracy maszyn budowlanych. Na etapie budowy i realizacji zapisów Studium incydentalnie może bowiem dojść do typowych dla placu budowy wypadków, co określić można, jako oddziaływanie pośrednie i chwilowe. Studium nie wprowadza nowych, istotnych funkcji mogących stanowić źródło poważnych awarii. Emisje hałasu i zanieczyszczeń do powietrza związane zarówno z fazą budowy (wzmoczony ruch, pylenie i hałas) oraz eksploatacją (emisje ze spalania paliw w systemach grzewczych, pylenie i hałas generowany np. z terenu powierzchniowej eksploatacji kopalni – PE w Helenowie zlokalizowane w sąsiedztwie zabudowy – terenu RO, jako kontynuacja funkcji wydobywczej będą okresowe i nie powinny przekraczać wymaganych prawem norm. W kontekście lokalizacji i funkcjonowania zreultywowanych już terenów eksploatacyjnych po stronie wschodniej, w całości leżących w RO, projektowane w tej zmianie studium tereny poszerzenia kopalni wydają się zasadne. Potencjalnym źródłem zagrożenia może być też niepełna realizacja wytycznych studialnych, dotyczących zapewnienia odpowiedniej jakości środowiska na terenie gminy.

Pozytywnym aspektem usankcjonowania zmian kierunków zagospodarowania będzie minimalny lokalny wzrost aktywizacji gospodarczej (obszar zwartej zabudowy o różnych funkcjach).

Pozostałe oddziaływania będą miały głównie charakter neutralny. Generalnie zmiany Studium nie powinny powodować powstawania nowych obszarów o ponadnormatywnej uciążliwości dla środowiska.

- **oddziaływanie na ekosystemy, różnorodność biologiczną**

Struktura przestrzenna wprowadzonej punktowo zabudowy kubaturowej nieznacznie zmieni stopień rozdrobnienia powierzchni biologicznie czynnej, ale z racji na to, że zabudowa wprowadzana jest w dużej mierze na zasadzie kontynuacji lub dogęszczenia istniejących ciągów osadniczych pojedyncze przypadki nowej zabudowy terenów otwartych (dotychczas rolniczych) nie powinny zaburzyć lub zmienić znacząco dotychczasowego funkcjonowania gatunków zwierząt i roślin, ani też przekształcić ich siedlisk i zmusić do migracji. Pozytywne długoterminowe bezpośrednie i pośrednie skutki dla różnorodności biologicznej terenu przyniesie wybudowanie dwór zbiorników wodnych hodowlano-rekreacyjnych, a zieleń ogrodowa w powstałych obejściach zrekompensuje w pewnym stopniu straty powierzchni biologicznie czynnej. Zmiana funkcji terenów pod tereny rolno-osadnicze i obszary zwartej zabudowy o różnych funkcjach, czy składy i usługi będą oddziaływaniami negatywnymi, a oddziaływania te wynikać będą z faktu częstego wykorzystania pod cele budowlane gruntów ornych, które pełniły funkcje ekologiczne (miejsce bytowania fauny polnej), niekontrolowanego (nielegalnego) odprowadzania ścieków, emisji zanieczyszczeń z systemów grzewczych i emisji hałasu. Punkt selektywnej zbiórki odpadów zlokalizowany w terenie oczyszczalni nie wpłynie na różnorodność biologiczną. Powyższe oddziaływania, pod kątem skali zjawiska (na tle obszaru gminy) nie będą jednak naruszać określonych standardów jakościowych i można je zaliczyć do oddziaływań słabych (akceptowalnych), zarówno chwilowych, jak i długoterminowych, stałych i lokalnych. Najistotniejsze więc pod

kątem powierzchni przekształcenia dotychczasowej przestrzeni funkcjonalnej będą zmiany mogące wprowadzać wielkoskalowe obiekty i wieloprzestrzenne, utwardzone powierzchnie (tereny obiektów składów, usług i tereny urządzeń obsługi komunikacji). Tereny powierzchniowej eksploatacji surowców mineralnych wiązać się będą z czasowym (długoterminowym) przekształceniem ewentualnych powierzchni zielonych. Prawdopodobne poprzednie zdjęcie humusu z planowanych terenów wydobywczych, jego osobne sprzymowanie i zabezpieczenie przed degradacją pozwoli na jego wykorzystanie do rekultywacji wyrobiska i w konsekwencji na efektywniejsze oraz szybsze przywrócenie terenu środowisku naturalnemu, a nasadzenia roślinności i złagodzenie nachylenia skarp (pozwalające na łatwiejsze wykorzystanie zrekultywowanego wyrobiska przez zwierzęta) zbliży powstały 'basen poeksploatacyjny' do warunków naturalnych. Dużym ograniczeniem lub wręcz uniemożliwieniem infiltracji mogą odznaczać się tereny zajęte przez urządzenia fotowoltaiczne.

- **oddziaływanie na system przyrodniczy gminy**

Jedyną zmianą wprowadzaną w obrębie system przyrodniczego (obszaru ekologicznego) jest lokalizacja punktu selektywnej zbiórki odpadów na terenie oczyszczalni ścieków zlokalizowanej w dolinie rzecznej, co nie wpłynie w minimalny sposób na bytujące lub migrujące doliną rzeczną osobniki (płoszenie ich przez dowożące odpady pojazdy i ewentualnie pracujące urządzenia). Jeden z terenów zabudowanych znajduje się w sąsiedztwie obszaru lasu, co nie powinno znacząco negatywnie wpłynąć na funkcjonowanie tego elementu systemu. Obie wymienione tu funkcje nie pogorszą komunikacji ekologicznej PSG. Pozostałe zmiany w dokumencie planistycznym gminy nie wpłyną znacząco na utratę siedlisk korytarza ekologicznego biegnącego głównymi rzekami gminy. Drożne pozostają zarówno korytarze ekologiczne, jak i elementy łącznikowe - Studium nie wprowadza dodatkowych, barier poprzecznych i nie zajmuje powierzchniowo węzłów ekologicznych. Generalnie w celu ochrony obszarów ekologicznych Studium wprowadza zapis: *Tereny te winny być pozostawione w dotychczasowym użytkowaniu. Obowiązuje tu zakaz zabudowy i prowadzenia prac ziemnych (z wyjątkiem realizacji stawów ziemnych wyznaczonych na rysunku studium) szczególnie przegradzających doliny oraz zakaz wykaszania zarośli przyrzecznych*

- **oddziaływanie na wody**

Studium likwiduje strefy, ale jedynie od już нефункционujących ujęć wód i zrekultywowanych składowisk odpadów co nie przełoży się na stan jakościowy wód (a pośrednio też gleb). Poza tym zmiany nie wymagają nowych zapisów ochronnych tego komponentu środowiska, a zasady ochrony wód wyznaczone w dotychczasowym dokumencie (suikzp jako całości regulujące gospodarkę wodno-ściekowa i odpadową) służą poprawie jakości wód (a także gleb). Są to zapisy pozytywne dla stanu wód powierzchniowych i podziemnych (w tym GZWP, JCWP i JCWPd) i wpisują się w art.84 ustawy Prawo wodne i Ramową Dyrektywę Wodną, oraz są zgodnie z Planem gospodarowania wodami w obszarze dorzecza Wisły. Również biorąc pod uwagę proekologiczne zapisy Studium i zabezpieczenia jakie w związku z nimi powinny zostać zastosowane na etapie eksploatacji wyrobiska nie przewiduje się możliwości pogorszenia stanu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych. Funkcjonowanie urządzeń fotowoltaicznych i potrzebnej infrastruktury, nie przewiduje i nie wymaga prowadzenia sieci wodno-kanalizacyjnej i nie wiąże się z problemem gospodarki wodno-ściekowej, czy istotnej odpadowej.

Studium z racji na nieznaczące emisje nie przyczyni się do powstania obszaru narażonego na zanieczyszczenia związkami azotu, pochodzącymi ze źródeł rolniczych. Nie dotyczy też ono innych obszarów chronionych, o których mowa w art.113 Prawo wodne. W związku z realizacją Studium nie będą więc zagrożone cele środowiskowe, dla obszarów chronionych, o których mowa w art. 113 ust. 4 (osiągnięcie norm i celów wynikających z przepisów szczególnych na podstawie których te obszary zostały utworzone, o ile nie zawierają one w tym zakresie

odmiennych postanowień). Biorąc pod uwagę prawdopodobne warunki hydrogeologiczne złoża, tj. częściowe zaleganie warstwy złożowej poniżej lustra wody, najodpowiedniejszym kierunkiem rekultywacji wydaje się rekultywacja w kierunku wodnym (oparta o stworzony wcześniej projekt rekultywacji) z bezpośrednim po zakończeniu eksploatacji partii złoża zasypywaniu (w tym tworzeniu sztucznych wysp np. dla ptactwa) zbiornika wodnego masami nadkładowymi w celu maksymalnego odzyskania terenów nie pokrytych wodami powierzchniowymi. Stanowiłoby to pozytywną dla środowiska wodnego konsekwencje realizacji Studium.

Gmina jest w pełni zwodociągowana, ale Studium wskazuje na potrzebę dalszej budowy sieci kanalizacyjnej w miejscowościach o zwartej zabudowie oraz modernizację oczyszczalni ścieków w Wojcieszkowie dodając, że *w pierwszej kolejności systemami kanalizacyjnymi zakończonymi oczyszczalniami ścieków będą objęte wsie: Wólka Domaszewska, Świderki, Oszczepalin I, Oszczepalin II, Burzec*. Poza tym ścieki odprowadzane są do przydomowych oczyszczalni ścieków (w niewielkim procencie) lub do zbiorników bezodpływowych. Pośrednio na jakość wód i gleb pozytywnie wpłynie zorganizowanie punktu selektywnej zbiórki odpadów.

Podczas eksploatacji złoża powstawać będą niewielkie ilości ścieków bytowych zagospodarowywanych przez uprawnione podmioty. Nie przewiduje się używania wody w celach technologicznych i wytwarzania ścieków przemysłowych (zarówno podczas eksploatacji złoża, jak i innych terenów zmian). Wody deszczowe i roztopowe będą spływały swobodnie zgodnie ze spadkiem terenu. Nie przewiduje się odprowadzania wód z wyrobiska. Ograniczenie infiltracji wód opadowych na fragmentach uszczelnionych (fundamenty, tereny komunikacyjne, budynki mieszkalno-usługowe, składowe i rolnicze) nie będzie istotne dla użytkowania lokalnych zasobów wód podziemnych. W wyniku prowadzenia tego typu prac budowlanych nie dojdzie też do zmiany stosunków wodnych. Eksploatacja kruszywa najprawdopodobniej będzie odbywać się w części suchej i zawodnionej, co zwiększa ryzyko potencjalnego oddziaływania na stan i jakość wód podziemnych. Zasięg ewentualnego lokalnego leja depresji oraz obniżenia zwierciadła wody podziemnej i eksploatacja prowadzona bez odwadniania wyrobiska nie będzie powodować znaczącego obniżenia zwierciadła wód podziemnych na gruntach sąsiednich. Biorąc pod uwagę skalę przedsięwzięcia (obszar wydobywania) i oddziaływanie podobnych kopalni w tym rejonie przewidywane zmiany wysokości zwierciadła tych wód będą małe. Ponadto niewielkie obniżenie zwierciadła wód podziemnych powstałe w wyniku eksploatacji złoża i związany z tym zasięg leja depresji będą obserwowane jedynie w początkowej fazie eksploatacji. W późniejszym okresie zwierciadło wód podziemnych ustabilizuje się na pierwotnych rzędnych, a jego wahania będą związane jedynie z warunkami hydrometeorologicznymi. Eksploatacja złoża prowadzona będzie sposobem odkrywkowym, systemem wyrobiska szerokoprzestrzennego, metodą ścianowo-wglębną, częściowo spod lustra wody. Urabianie złoża odbywać się będzie jednym lub dwoma poziomami eksploatacyjnymi (znad i spod lustra wody), do spągu złoża. Wydobyty urobek będzie ładowany i wywożony na plac składowy kruszywa Biorąc pod uwagę środowiskowe ustalenia Studium przypuszczać można, że zastosowane zostaną urządzenia i rozwiązania techniczne, które w najmniejszy sposób ingerują w środowisko (sprzęt używany do wydobywania kopaliny powinien być sprawny technicznie i dostosowany do warunków geologiczno – górniczych). Eksploatacja kruszywa nie powinna również powodować obniżenia poziomu wód podziemnych powodującego niekorzystne zmiany ilościowe i jakościowe tych wód oraz nie może powodować pogorszenia warunków poboru lub uzdatniania wód przeznaczonych do spożycia w związku ze zmianami standardów jakości tych wód, jak również nie może wpływać na pogorszenie stanu elementów hydromorfologicznych lub warunków fizykochemicznych wód najbliższej rzeki. Eksploatacja złoża prowadzona w warstwie suchej udokumentowanego złoża tym bardziej nie powinna wpłynąć na zmianę stosunków hydrogeologicznych w rejonie złoża. Również realizacja stawów w obrębie

doliny rzecznej nie powinna wpłynąć znacząco negatywnie na panujące w niej stosunki wodne.

Wśród oddziaływań występują też zależności pomiędzy nimi - negatywne oddziaływanie na gleby (ich zanieczyszczenie) prawdopodobnie przejawia się również chwilowo w stanie jakości wód podziemnych (gruntowych), co jest oddziaływaniem skumulowanym. Studium reguluje też kwestie wodno-ściekowe nowopowstałej zabudowy. Oddziaływania te charakteryzowane są więc głównie jako neutralne, a w mniejszym stopniu negatywne (szczególnie w fazie realizacji, czy niewłaściwego użytkowania gruntów ornych) zarówno bezpośrednie jak i pośrednie, o różnym rozmieszczeniu czasowym, ale zawsze lokalnej skali. Należą one do oddziaływań skumulowanych z oddziaływaniami innych, funkcjonujących już na terenie gminy terenów.

W celu ochrony, w kwestii urządzeń melioracji wodnych Studium wprowadza następujące zapisy:

- *zabrania się zabudowy działek w odległości mniejszej niż 4,0 m i ich grodzienia w odległości mniejszej niż 1,5 m od linii brzegowej cieków wodnych,*
- *zabrania się zalesiania i zadrzewiania gruntów przyległych do cieków naturalnych w odległości mniejszej niż 3 m od górnej krawędzi skarpy,*
- *nakazuje się zachowanie istniejących rowów melioracyjnych z dopuszczeniem zmian w przypadku kolizji z siecią drenarską pod warunkiem ich przełożenia na koszt inwestora w uzgodnieniu z Wojewódzkim Zarządem Melioracji i Urzędzeń Wodnych Inspektorat w Łukowie.*

• **oddziaływanie na klimat i stan powietrza**

Wprowadzenie zabudowy mieszkaniowo-usługowej i produkcyjno-składowej oraz terenów powierzchniowej eksploatacji z racji na dotychczasowe zainwestowanie i przekształcenie terenów w sąsiedztwie, nie będą wpływać istotnie na zmianę klimatu czy stan powietrza. Zaliczane do skumulowanych (z napływającymi z innych terenów zurbanizowanych masami powietrza) oddziaływania na stan powietrza będą negatywne, ale nieznaczące. Emisja spalin do powietrza z nowych palenisk domowych, terenów obsługi rolnictwa i komunikacji, czy ewentualne pylenie z wyrobisk eksploatacyjnych, składów i dróg obsługujących je nie będzie istotna (w skali gminy). Nie przewiduje się aż tak znaczącego wzrostu ruchu samochodowego, a nasadzenia zieleni ogrodowej i być może przydrożnej (izolacyjnej) powinny niwelować ewentualne, wymienione wyżej szkodliwe oddziaływania – nie powinno więc dojść do znaczących przekroczeń poziomów substancji określonych w: Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 3 marca 2008 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu, Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 6 czerwca 2002 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów niektórych substancji w powietrzu, alarmowych poziomów niektórych substancji w powietrzu oraz marginesów tolerancji dla dopuszczalnych poziomów niektórych substancji w powietrzu. Pozytywnym faktem jest to, że *Gmina Wojcieszków będzie zgazyfikowana gazem ziemnym, którego źródłem będzie magistrala gazowa O 700 Podlasie - Wronów. W związku z planowaną gazyfikacją należy zachować następujące warunki:*

- *warunki techniczne, jakim winny odpowiadać sieci gazowe muszą być zgodne z aktualnie obowiązującymi przepisami,*
- *w liniach rozgraniczających drogi publicznych i niepublicznych stanowiących dostęp do terenów z zabudową mieszkaniową do dróg publicznych należy rezerwować trasy dla sieci gazowej,*
- *linia ogrożeń winna przebiegać min. 0,5 m od gazociągu,*
- *dla budownictwa jednorodzinnego szafka gazowe winny być lokalizowane w linii ogrożeń (otwierane na zewnątrz ogrozenia), w pozostałych przypadkach w miejscu uzgodnionym z zarządzającym siecią gazową.*

Emisja hałasu będzie głównie krótkoterminowa i wiązać się będzie zarówno z fazą realizacji projektu (placami budowy poszczególnych obiektów, powstaniem farmy fotowoltaicznej i organizacją niektórych obszarów), lub długoterminowa, stała

i związana z pracą np. niezbędnych maszyn i urządzeń eksploatacyjnych głównie terenu wyrobiskowego (co w kontekście już funkcjonujących na terenie gminy obszarów i obiektów należeć będzie do oddziaływań skumulowanych). Głównymi źródłami emisji hałasu w trakcie eksploatacji złoża będzie praca maszyn takich jak: koparka, ładowarka, ładowarka kołowa, czy wozidła oraz samochody ciężarowe. Poziom mocy akustycznej dla pojedynczego źródła emisji hałasu nie powinien przekraczać wartości 110 dB(A). Najbliższe tereny chronione akustycznie na podstawie zapisów rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2007 r. Nr 120, poz. 826) zlokalizowane są w bezpiecznej odległości od terenu eksploatacyjnego. Ponadto natężenie hałasu nie będzie uciążliwe dla okolicznych mieszkańców, ponieważ wydobywanie prowadzone będzie w wyrobisku wglębnym, co w sposób naturalny ograniczać będzie emisję akustyczną. Dodatkowo teren złoża prawdopodobnie będzie okolony zwałem, co łącznie z urabianą skarpą spowoduje powstanie swego rodzaju ekranu akustycznego o kilkumetrowej wysokości. Ponadto eksploatacja surowca i jego transport prowadzone będą w porze dziennej. Negatywne oddziaływanie na klimat akustyczny przedmiotowego przedsięwzięcia może być związane przede wszystkim z emisją hałasu powstającą podczas etapu eksploatacji złoża przy użyciu maszyn i narzędzi oraz ruchu samochodów wywożących kopalinę. Oddziaływanie to będzie zmienne w czasie i uzależnione od poziomu eksploatacji. Emisja hałasu spowodowana pracą maszyn budowlanych i urządzeń technicznych może powodować lokalnie krótkoterminowe przekroczenia poziomu hałasu w porze dziennej na terenie przyległym do prac kopalnianych. Pogorszenie klimatu w najbliższym rejonie przedsięwzięcia będzie miało charakter czasowy (na czas prowadzenia eksploatacji) odwracalny, niekumulujący się w środowisku i lokalizujący się wokół prac związanych z wydobywaniem kopaliny. Nie przewiduje się wprowadzania innych nowych substancji lub energii do środowiska, poza emisją spalin i hałasu w wyniku ruchu pojazdów oraz pracy sprzętu urabiającego w kopalni kruszywa naturalnego, a także okresowego wzrostu zapylenia. Uciążliwości tego typu będą czasowe. Wydobywanie piasku będzie wiązało się (podobnie jak nowe tereny budowlane) z emisją zanieczyszczeń do powietrza pochodzących z okresowej pracy koparki i ładowarki oraz ruchu samochodów transportowych. Eksploatacja kruszywa będzie również źródłem nieorganizowanej emisji pyłów powstających podczas urabiania, ładowania i transportu kruszywa. W trakcie eksploatacji kruszywa, jak i wykonywania wykopów pod obiekty nowych obiektów budowlanych będzie też miała miejsce nieorganizowana emisja pyłów i gazów do powietrza powodowana przez: spalanie oleju napędowego w silnikach pracujących maszyn oraz pojazdów ciężarowych, a także emisja pyłów pochodzących z dróg wewnętrznych oraz dróg dojazdowych do nowych zainwestowanych terenów. Jednak przy zastosowaniu rozwiązań minimalizujących zasięg i wielkość emisji nieorganizowanej, nie powinny być łamane obowiązujące przepisy prawne w zakresie ochrony powietrza (tzn. będą spełnione dopuszczalne stężenia zanieczyszczeń w powietrzu poza terenami Studium).

Teren obsługi rolnictwa oraz selektywnej zbiórki odpadów być emitorem odorów, ale zakładając stosowanie nowoczesnej technologii oddziaływanie to będzie ograniczane do minimum. Lokalizacja terenów mieszkaniowych i obsługi komunikacyjnych, a nawet obiektów innych funkcji nie powinna wpłynąć znacząco negatywnie (a jedynie minimalnie i lokalnie) na zmiany topoklimatu (w tym warunki anemologiczne, nagrzewania czy infiltracyjne). Zbiorniki wodne lokalizowane w obrębie doliny rzecznej wpłyną lokalnie na okresowy wzrost wilgotności powietrza, a w konsekwencji też np. na tworzenie mgieł. Pozostałe proponowane tu inwestycje planowane są w terenach otwartych, gdzie występują dobre warunki przemieszczania się mas powietrza i nie ma zagrożenia stagnacją oraz okresowego kumulowania zanieczyszczeń.

Studium nie wprowadza też funkcji i urządzeń dających podstawy do prognozowania przekroczeń dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych

i nie powinny pogorszyć higieny radiacyjnej obszaru. *Adaptuje się przebieg istniejących linii elektroenergetycznych wysokich napięć (WN) 110 kV, średnich napięć (SN) 15 kV i niskich napięć (nN) 0,4 kV oraz istniejące stacje rozdzielcze, transformatorowe i transformatorowo-rozdzielcze WN/SN i SN/nN. Przewiduje się rozbudowę sieci energetycznej napowietrznej i kablowej średniego i niskiego napięcia oraz budowę nowych stacji transformatorowych SN/nN. Należy uwzględnić:*

- *pasy dla linii średniego i niskiego napięcia oraz oświetlenia ulicznego w ciągach drogowych;*
- *konieczność prowadzenia linii SN i nN po oddzielnych trasach – w szczególnych przypadkach dopuszcza się lokalizację linii SN i nN na wspólnej trasie;*
- *dla istniejących i projektowanych linii nN, SN, i WN należy pozostawić odpowiednie korytarze uwzględniające wymagane przepisami odległości od innych obiektów;*
- *projektowanie w istniejących liniach napowietrznych SN stacji transformatorowych słupowych (w szczególnych przypadkach dopuszcza się budowę wolnostojących stacji wewnątrzowych), natomiast w istniejących liniach kablowych należy budować wolnostojące stacje wewnątrzowe;*
- *możliwość zasilania liniami napowietrznymi i kablowymi;*
- *rezerwy terenu pod budowę nowych stacji, jeśli takie będą niezbędne dla zasilania danego terenu;*
- *dopuszczenie na terenie obszarów chronionych skracania wysokości lub usuwania drzew i krzewów pod napowietrznymi liniami elektroenergetycznymi;*
- *zakaz nasadzeń pod napowietrznymi liniami elektroenergetycznymi drzew i krzewów tych gatunków, których naturalna wysokość może przekraczać 3 m;*
- *nakaz przycinania drzew i krzewów rosnących pod liniami elektroenergetycznymi.*

Pozytywną dla stanu powietrza zmianą Studium będzie dopuszczenie lokalizacji urządzeń fotowoltaicznych. W tej kwestii Studium mówi: *Według ustaleń Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego gmina Wojcieszków jest obszarem o najlepszych warunkach usłonecznienia. Na terenach objętych zmianą studium wyznacza się tereny pod urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii - elektrownie fotowoltaiczne oznaczone na rysunku studium (kierunki zagospodarowania przestrzennego) symbolem EF.*

• **oddziaływanie na powierzchnie ziemi, gleby, kopaliny**

Największą degradację środowiska przyrodniczego stanowi zabudowa techniczna, która nie tylko redukuje powierzchnie glebową, ale również ogranicza wymianę gazową i wodną między atmosferą a pedosferą. Z analizy kierunków zagospodarowania przestrzennego Studium wynika, że powierzchnia ubytku powierzchni przyrodniczo-funkcjonalnej w skali gminy będzie niewielka. Przekształcenia powierzchniowej warstwy ziemi związane będą z wykopami pod fundamenty głównie: domów, obiektów usługowo-magazynowych, budynków gospodarczych, czy budową dróg dojazdowych do poszczególnych działek inwestycyjnych. Jednak najistotniejsze przeobrażenia dotyczyć będą terenu PE w Helenowie związanych z wydobywaniem piasku. Będzie to jednak oddziaływanie długoterminowe, zredukowane w momencie rekultywacji wyrobiska. Istotne, wgłębne przekształcenie podłoża będzie związane z realizacją dwóch zbiorników wodnych w Bystrzycy i Wojcieszkowie. Poza tym z zapisów Studium nie wynika, by jego realizacja wymagała wielkoskalowych przemieszczeń gruntu, czy jego wymiany. Poza tym negatywnym oddziaływaniem na gleby będzie ich bezpośrednie i stałe zajmowanie pod trwałe zainwestowanie budynkami mieszkalnymi. Dużą, szczelną (nieprzepuszczalną dla wody) powierzchnie mogą (ale nie muszą, bo uzależnione to jest od ich typu i technologii) stworzyć instalacji fotowoltaicznych.

Pośrednio ochronie podłoża służyć też będą zasady gospodarki odpadami i gospodarki wodno-ściekowej zawarte w tekście Studium, które dopuszcza: *usytuowanie punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych na terenie oczyszczalni ścieków w Wojcieszkowie. Czasowo w miejscowościach nieskanalizowanych zbiorowo*

przewiduje się indywidualne systemy kanalizacyjne z przydomowymi oczyszczalniami ścieków lub ze szczelnymi zbiornikami ścieków, z których nieczystości będą wywożone przez służby komunalne do punktów zlewnych przy projektowanych oczyszczalniach lub stosowanie indywidualnych urządzeń do oczyszczania ścieków. Gospodarka odpadami komunalnymi powinna odbywać się zgodnie z ustaleniami zawartymi w "Planie gospodarki odpadami dla województwa lubelskiego 2017". Punkty segregacji odpadów lokalizować na terenach wyznaczonych dla oczyszczalni ścieków. Zakładając zastosowanie wszystkich zasad ochrony środowiska wyznaczonych w Studium nie przewiduje się znaczących przekroczeń określonych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002r. w sprawie standardów jakości gleby oraz standardów jakości ziemi. Na obszarze objętym Studium nie przewiduje się generowania niebezpiecznych substancji i odpadów (poroz. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 maja 2004 r. w sprawie warunków, w których uznaje się, że odpady nie są niebezpieczne, Rozporządzenie w Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2003 r. w sprawie substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska).

Jedynym naruszonym zasobem naturalnym jest surowiec mineralny – piach, który wydobywany będzie w terenie PE w Helenowie. W trakcie eksploatacji nie przewiduje się poboru wód do celów przemysłowych i bytowych. Nie planuje się wykorzystywania żadnych materiałów i surowców w trakcie prowadzenia eksploatacji. Z uwagi na rodzaj i charakter przedsięwzięcia oddziaływanie będą miały charakter lokalny i odwracalny. Ponadto z uwagi na zakres planowanej inwestycji ryzyko emisji oraz wystąpienie innych uciążliwości będzie ograniczone. W wyniku eksploatacji powstanie średnio kilkumetrowej głębokości wyrobisko poeksploatacyjne. W okresie eksploatacji złoża urobek będzie najprawdopodobniej przewożony w celu jego zwałowania na placu składowym - nakład będzie gromadzony na zwałowiskach tak, aby nie powodować dodatkowych obciążeń skarp wyrobiska i ich obrywania. Eksploatacja złoża będzie prowadzona pozostawiając półkę ochronną dla ochrony pierwszego poziomu wód gruntowych. Surowiec będzie ładowany na samochody ciężarowe, a następnie przewożony do miejsca wyładunku. Nie przewiduje się na miejscu żadnej przeróbki i uszlachetniania surowca. Nadkład zbierany z terenu zakładu będzie składowany na tymczasowych zwałowiskach nadkładu zlokalizowanych częściowo w pasach ochronnych wyrobiska dla dróg publicznych i sąsiednich użytków. Przeważnie nachylenie tego typu skarp ruchomych (eksploatacyjnych) nie przekracza 75° w warstwie suchej i 55° w warstwie zawodnionej, natomiast nachylenie skarp stałych (ostatecznych) w nadkładzie i złożu suchym wyniesie ok. 33° , natomiast zawodnionym ok. 25° . Ponadto w dolnej części skarp nawodnionych wyrobiska poeksploatacyjnego przewiduje się uformowanie półki ochronnej - pozostawienie jej stanowić będzie zabezpieczenie skarp nadwodnych wyrobiska przed erozją i rozmywaniem. Przewiduje się wykorzystanie nadkładu do prowadzenia rekultywacji terenu poeksploatacyjnego poprzez wyrównanie dna wyrobiska i przykrycia skarp ostatecznych o kącie ok. 30° . Eksploatacja złoża spowoduje trwałe przekształcenie rzeźby terenu. Pierwotna rzeźba ulegnie przeobrażeniu. Po zakończonej eksploatacji w obrębie wyrobiska przeprowadzone zostaną prace rekultywacyjne. Dodać tu należy, że eksploatacja złoża powinna być prowadzona zgodnie z wymogami prawa, oraz projektem zagospodarowania złoża, który uwzględnia konieczne do zachowania filary i pasy ochronne, określa kąty nachylenia skarp eksploatacyjnych i poeksploatacyjnych oraz zasady optymalnego wykorzystania zasobów złoża, przy uwzględnieniu wymagań dotyczących ochrony środowiska, bezpieczeństwa powszechnego, bezpieczeństwa życia i zdrowia ludzkiego oraz technicznych i ekonomicznych uwarunkowań prowadzenia eksploatacji.

Drugą, ingerującą w głąb podłoża formą będą stawy hodowlane lub rekreacyjne (WS) w Bystrzycy i Wojcieszkowie, stale i umiarkowanie zmieniające ukształtowanie powierzchni ziemi.

Podobnie, jak w przypadku wód, oddziaływania na podłoże należące będą do skumulowanych z oddziaływaniami istniejących już w sąsiedztwie skupisk terenów zurbanizowanych.

- **oddziaływanie na krajobraz**

Tereny osadnicze i zabudowy o różnych funkcjach z racji na lokowanie głównie w obrębie zainwestowanym, przy istniejących drogach lub jako kontynuacje zabudowy istniejącej (zabudowa rolno-osadnicza w bezpośrednim lub bliskim sąsiedztwie wsi: Świderki, Wólka Domaszewska, Wola Bystrzycka, Marianów, Wojcieszków, Bystrzyca, Wola Bystrzycka i Wola Bobrowa, czy zwarta zabudowa o różnych funkcjach we wsiach: Świderki, Wólka Domaszewska i Wojcieszków) nie będą znaczącym wizualnym oddziaływaniem, a oddziaływanie wizualne zależeć będzie od preferencji i zagospodarowania poszczególnych działek. Negatywny wpływ na krajobraz może mieć jednak element przestrzeni, jaki stanowią będą tereny i urządzenia służące powierzchniowej eksploatacji surowców oraz obiekty terenów usługowo-magazynowych czy obsługi komunikacji. Dodatkowo obszary obsługi rolnictwa w miejscowościach Oszczepalin Drugi i Wojcieszków lokalizuje się na terenach otwartych projektowanego Adamowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, co minimalnie negatywnie wpłynie na walory krajobrazu jakie mają być chronione tą formą zgodnie z ustawą o ochronie przyrody. Należy zatem rozważyć nasadzenia zieleni wysokiej wokół tej zabudowy, co złagodziłoby potencjalny negatywny odbiór wizualny tych terenów przez użytkowników tych form ochrony przyrody. Studium informuje w tym miejscu dodatkowo że: *Obszar obsługi rolnictwa, w tym gospodarstwa hodowlane obejmuje tereny rolniczych obiektów specjalistycznych oraz hodowli w obsadzie do 140 DJP przy realizacji obiektów hodowlanych w odległości min 200 m od budynków mieszkalnych (za wyjątkiem budynków mieszkalnych wchodzących w skład gospodarstwa rolnego inwestora) i budynków użyteczności publicznej oraz min 100 m od terenów wyznaczonych w studium pod zabudowę.*

Oddziaływanie terenu eksploatacyjnego w Helenowie będzie okresowe, gdyż zostaną one zrehabilitowane, co będzie pozytywnym skutkiem dla środowiska. Jeszcze bardziej, aniżeli dotychczas, negatywnym akcentem architektonicznym w przestrzeni mogą stać się obiekty i urządzenia a selektywnej zbiórki odpadów funkcjonujące w obrębie oczyszczalni ścieków. Negatywnymi elementami w krajobrazie mogą też być istotne powierzchniowo kompleksy instalacji fotowoltaicznych, dla których Studium podaje jedynie, że *Obszar elektrowni fotowoltaicznych obejmuje tereny pod urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii - elektrownie fotowoltaiczne bez ograniczeń ich mocy.* Negatywny wpływ na krajobraz mogą też mieć lokowane w krajobrazie otwartym pojedyncze obszary zabudowy rolno-osadniczej oraz zwartej zabudowy o różnych funkcjach w Wojcieszkowie powodujące rozpraszanie zabudowy.

Pozytywnie na walory krajobrazu wpływają będą obszary stawów hodowlanych i rekreacyjnych. Studium dodaje tu, że: *obejmuje tereny w obrębie obszaru ekologicznego. Obowiązuje zachowanie istniejących rowów melioracyjnych z dopuszczeniem zmian w przypadku kolizji z siecią drenarską pod warunkiem ich przełożenia na koszt inwestora w uzgodnieniu z Wojewódzkim Zarządem Melioracji i Urzędzeń Wodnych Inspektorat w Łukowie.*

- **oddziaływanie na zabytki i dobra materialne**

W obrębie zmian brak jest obiektów i przestrzeni będących przedmiotem zainteresowania służb konserwatorskich, wobec czego nie przewiduje się negatywnego wpływu na zabytki - neutralny wpływ na przedmiot ewentualnej ochrony konserwatorskiej. Studium podaje jedynie: *Na obszarze strefy „OW” wszelka działalność inwestycyjna, związana z pracami ziemnymi może być dokonywana po uprzednim uzgodnieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, pod nadzorem archeologiczno – konserwatorskim. Na obszarach strefy „OW” należy unikać lokalizowania inwestycji wielkokubaturowych i wymagających szczególnych warunków posadowienia (np. palowanie, odwierty).*

Studium ma pozytywny wpływ na dobra materialne, rozumiane, jako wszelkie środki i sposoby zaspokajania potrzeb ludzkich (tereny usług i inne obszary działalności gospodarczej, zbiorniki wodne, nowe domostwa, a pośrednio również miejsca pracy). Będą to w przewadze pośrednie (ale też i bezpośrednie), głównie pozytywne oddziaływania długotrwałe i stałe.

12. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE LUB OGRANICZENIE NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO MOGĄCYCH WYNIKAĆ Z REALIZACJI USTALEŃ ZMIANY STUDIUM

W celu zmniejszenia lub eliminacji ewentualnego negatywnego oddziaływania na środowisko przyrodnicze lub społeczne proponuje się podjęcie następujących działań łagodzących na etapie realizacji przewidzianych zmian kierunków zagospodarowania gminy:

- **w celu ochrony najcenniejszych siedlisk i prawidłowego funkcjonowania systemów ekologicznych** – należy wprowadzone Studium zmiany precyzyjnie lokalizować w planach miejscowych poza granicami obszarów prawnie chronionych i ekologicznych (poza zasięgiem Przyrodniczego Systemu Gminy);
- **w zakresie jakości powietrza** wpływ przedsięwzięć budowlanych związany z etapem realizacji proponowanych zmian (pracami budowlanymi) można ograniczyć przez zachowanie wysokiej kultury prowadzenia robót, a w szczególności przez: systematyczne sprzątanie placów budowy, zraszanie wodą placów budowy i składowanego materiału pyłącego przy wietrznych warunkach, ograniczenie do minimum czasu pracy silników spalinowych maszyn i samochodów budowy na biegu jałowym, uważne ładowanie materiałów sypkich na samochody, przykrywanie plandekami skrzyń ładunkowych samochodów transportujących materiały sypkie i czekających na załadunek usypisk, ograniczenie prędkości jazdy pojazdów samochodowych w rejonie budowy.
- **w celu zmniejszenia emisji hałasu** związanego z pracami budowlanymi, powinny one być wykonywane wyłącznie w porze dziennej, a czas pracy maszyn budowlanych i wydobywczych na biegu jałowym należy ograniczyć do minimum. Maszyny i urządzenia budowlano-eksploatacyjne powinny być w dobrym stanie technicznym oraz posiadać sprawne tłumiki akustyczne. Jeśli istnieje taka możliwość należy wokół terenu eksploatacyjnego (planowanej niecki) pozostawić jak najszerszy pas istniejącej zieleni średniej i wysokiej lub dokonać szybko rosnących nasadzeń zieleni o najlepszych parametrach tłumienia hałasu (lipa drobnolistna, klon jawor itp.). Należy również rozważyć zastosowanie tłumików hałasu, osłon czy tymczasowych ekranów akustycznych.
- **w celu ochrony wody**, aby zapobiec przedostawaniu się nieoczyszczonych ścieków deszczowych do wód zaleca się stosowanie instalacji pozwalających na odprowadzanie ścieków opadowych. Magazynowane na placach budowy substancje, materiały oraz odpady należy zabezpieczyć przed możliwością kontaktu z wodami opadowymi, tak aby nie dopuścić do skażenia środowiska gruntowo-wodnego w wyniku wymywania z nich substancji toksycznych. Podobne zasady tyczyć się powinny składowania i przechowywania nawozów rolniczych (obornika, gnojowicy nawozów sztucznych), czy środków ochrony roślin, by nie przedostały się one do podłoża gruntowo-wodnego.
- **w celu ochrony gleby** należy kontrolować szczelność zbiorników paliw płynnych i na olej, a także miejsc przetrzymywania substancji wytwarzanych i stosowanych w gospodarstwach rolnych takich jak: obornik, gnojowica, nawozy sztuczne, herbicydy, pestycydy i fungicydy, aby nie dopuścić do skażenia środowiska gruntowego. Magazynowane substancje, materiały oraz odpady należy zabezpieczyć przed możliwością kontaktu z wodami opadowymi, tak aby nie dopuścić do skażenia gruntu w wyniku wymywania z nich substancji toksycznych. Po zakończeniu danego etapu prac rolniczych, czy realizacji inwestycji należy usunąć wszystkie tymczasowe instalacje i urządzenia oraz wykonać niezbędne niwelacje powierzchni terenu. Przed rozpoczęciem prac ziemnych warstwa wierzchnia gleby powinna być zebrana, a po zakończeniu prac – rozdysponowana na powierzchni terenu. W miarę możliwości technicznych parkingi dla sprzętu budowlanego powinny być utwardzone i odwadniane.

Ponadto umowy z wykonawcami prac budowlanych powinny zawierać klauzule o odpowiedzialności ekologicznej.

- **w celu ochrony roślin i zwierząt** w czasie wykonywania prac budowlanych w sąsiedztwie systemów korzeniowych należy przeprowadzać wykopy ręcznie. W przypadku konieczności odślonięcia korzeni należy je zabezpieczyć. Należy unikać usuwania korzeni strukturalnych, zabezpieczyć środkami grzybobójczymi rany po odciętych korzeniach. Pnie drzew narażonych na otarcia ze strony sprzętu budowlanego należy zabezpieczyć np. stosując odpowiednie włókniny i obudowy drewniane. W celu minimalizacji niekorzystnego oddziaływania na faunę planowane prace budowlane powinny zostać przeprowadzone w możliwie najkrótszym czasie. Prace termomodernizacyjne należy prowadzić poza okresem lęgowym ptaków, w miarę możliwości na budynkach zmodernizowanych należy zamieścić budki lęgowe dla ptaków. Wykopy należy zabezpieczyć przed możliwością wpadnięcia do nich drobnych ssaków, płazów i gadów.

- **w celu ochrony zdrowia i życia ludzi** należy czytelnie oznakować obszary, gdzie prowadzone będą prace budowlane i modernizacyjne w celu zwiększenia bezpieczeństwa ludzi podczas wykonywania tych prac. W celu zachowania bezpieczeństwa na terenie budowy i podczas wykonywanych w obejściach prac zaleca się stosowanie sprawnego technicznie sprzętu oraz bezwzględne przestrzeganie przepisów BHP. W czasie trwania prac budowlanych należy zmniejszyć czas pracy maszyn budowlanych do niezbędnego minimum, aby ograniczyć emisję spalin oraz hałasu.

- **w celu ochrony krajobrazu i dziedzictwa kulturowego** wszystkie inwestycje powinny być zaplanowane tak, aby nie niszczyły walorów estetycznych krajobrazu. Elementy dysharmonijne należy usuwać lub maskować np. zielenią (pozostawienie lub nasadzenie szpalerów lub pasów zieleni średniej i wysokiej wokół terenów rozproszonej zabudowy, szczególnie w obrębie projektowanych form ochrony krajobrazu, czy terenów eksploatacyjnych). W przypadku natrafienia na przedmioty o charakterze zabytkowym należy zabezpieczyć teren znaleziska i powiadomić o tym fakcie służby konserwatorskie.

13. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE

Przedmiotowa zmiana obowiązującego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wojcieszków polegała w dużej mierze na modyfikacji poszczególnych zapisów w tekście tego dokumentu, co było wynikiem zmian ustawowych i konieczności zaktualizowania dokumentu studialnego, tak by odpowiadał on realiom prawnym i stanowi faktycznemu (co tyczy się np. likwidacji nieobowiązujących stref od zrekultywowanego składowiska odpadów). Lokalizacja nowych, projektowanych terenów wynika przede wszystkim z uwarunkowań przyrodniczych (istniejące i projektowane, obszarowe i punktowe formy ochrony prawnej, czy przestrzeni ekologicznej - elementy systemu przyrodniczego i ESOCH). Zabudowa w dużej mierze wprowadzana jest na zasadzie kontynuacji istniejących terenów zainwestowanych, a tereny eksploatacyjne związane są ściśle z występowaniem złoża w podłożu. Również posadowienie zbiornika wodnego musi być uzasadnione optymalnymi warunkami podłoża. Do lokalizacji niektórych funkcji Studium wykorzystuje już przekształcone tereny (np. lokalizuje punkt selektywnej zbiórki odpadów w obrębie oczyszczalni ścieków). Determinantami rozmieszczenia obszarów o nowych funkcji były więc zarówno już istniejące obszary zainwestowania urbanistycznego (tereny uzbrojone, czy otwarte-wolne od zabudowy, by zachowane zostały odpowiednie odległości zabudowy od funkcji potencjalnie uciążliwych), jak i uwarunkowania ekofizjograficzne (obszary narażone na erozję, podtopienia, o odpowiedniej wystawie i warunkach gruntowo-wodnych). Pozostałe funkcje wynikają z pozytywnego rozpatrzenia przez władze gminy wniosków składanych przez jej mieszkańców i służyć mają zaspokajaniu potrzeb lokalnej społeczności. Wobec powyższego nie ma potrzeby prezentowania innych, do propozycji projektanta – urbanisty rozwiązań alternatywnych.

14. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Gmina Wojcieszków położona jest w północno zachodniej części województwa lubelskiego i zajmuje obszar o powierzchni 10886 ha. Gmina ma typowo rolniczy charakter. W strukturze użytkowania gruntów przeważają użytki rolne, które zajmują 78% powierzchni gminy. Lasy i grunty zadrzewione zajmują 1417 ha tj. 13% ogólnej powierzchni. Czyste środowisko przyrodnicze, łagodnie pofałdowany teren, brak uciążliwego przemysłu przyczyniły się do utworzenia tu różnych form ochrony przyrody. **Prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy** terenów objętych zmianą studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wojcieszków wyszczególnionych na załączniku graficznym do tekstu Studium (załącznik nr.3). Gmina Wojcieszków leży w północno-zachodniej części województwa lubelskiego w powiecie łukowskim, a przedmiotowe zmiany kierunków zagospodarowania rozlokowane są w różnych częściach gminy (głównie w środkowej i północnej jej części). Pierwsza uchwała inicjująca zmiany Studium miała na celu wprowadzenie na terenach o funkcji rolnej, terenów rolno-osadniczych i zabudowy mieszkalnej, mieszkalno-usługowej, usługowej, gospodarki hodowlanej, funkcji aktywności gospodarczej, obsługi rolnictwa, rekreacji i komunikacji, terenów produkcyjno-usługowych związanych z odnawialnymi źródłami energii (energia słoneczna - fotowoltaika), powierzchniowej eksploatacji kruszywa i naniesienia obszarów udokumentowanych złóż kopalin oraz punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. Obszary objęte zmianą położone są we wsiach: Wojcieszków, Wólka Domaszewska, Świderki, Bystrzyca, Helenów, Siedliska, Oszczepalin Drugi, Wola Bystrzycka, Wola Burzecka, Wola Bobrowa, Marianów.

Tereny objęte zmianą kierunków zagospodarowania nie są położone na obszarach:

- objętych ochroną dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej z wyjątkiem jednej działki w Wojcieszkowie, której fragmenty położone są na terenie stanowisk archeologicznych,
- na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym,
- dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,
- dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego,
- zagrożenia powodzią i zagrożenia osuwaniem się mas ziemnych,
- dla których wyznacza się w złożu filar ochronny,
- pomników zagłady,
- wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji,
- zdegradowanych,
- zamkniętych,
- górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych,
- naturalnych zagrożeń ekologicznych.

Na terenach objętych zmianą studium nie planowane są obiekty o wysokości równej lub większej niż 50 m nad poziomem terenu.

Podstawę prawną Prognozy oddziaływania na środowisko stanowi:

- Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z dnia 3 października 2008 (Dz. U. z 2016 r., poz. 353 z późn. zm.);
- Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. (Dz. U. z 2016, poz.778 z późn. zm.).

Celem Prognozy jest określenie charakteru prawdopodobnych oddziaływań na środowisko przyrodnicze, które mogą być spowodowane realizacją zalecanych lub dopuszczonych przez Studium kierunków zagospodarowania terenu. Opracowanie wskazuje nie tylko potencjalne zagrożenia, których nie udało się wyeliminować w procesie planowania, będącego wynikiem optymalnego pogodzenia celów społeczno-ekonomicznych z ekologicznymi, lecz również możliwości generowania przez Studium pozytywnych przekształceń środowiska.

Prognoza powstała w powiązaniu z następującymi dokumentami:

- Projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wojcieszków - Lublin 2017;
- Uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Lublinie (pisma: WOOŚ.410.51.2015.MH z 3 czerwca 2015 r. i WOOŚ.411.22.2017.KKO z 9 czerwca 2017 r.);
- Uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Łukowie (pisma: ONS.NZ-700.26.2015 z 2 czerwca 2015 r. i ONS.NZ-700.52.2017 z 5 czerwca 2017 r.);
- Ekofizjografia podstawowa gminy Wojcieszków, Sempliński P., Kołtyś R. – Lublin 2011;
- Prognozę oddziaływania na środowisko ustaleń zmian studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wojcieszków - 2013.
- Powszechna Inwentaryzacja Przyrodnicza - gmina Wojcieszków - Siedlce 1994;
- Program ochrony środowiska dla Powiatu Łukowskiego na lata 2010-2013 z perspektywą na lata 2014-2017 – Łuków 2010;
- Raport o stanie środowiska województwa lubelskiego w 2015, WIOŚ - Lublin 2016;
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego – Lublin 2015.

Celem Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest to określenie polityki przestrzennej gminy, ustaleń strategii rozwoju województwa zawartych w planie zagospodarowania przestrzennego województwa, w którym uwzględnia się zadania rządowe, służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest dokumentem polityki przestrzennej gminy, sporządzonym w oparciu o uwarunkowania i potrzeby lokalne, ale z uwzględnieniem uwarunkowań i potrzeb ponadlokalnych.

Zmiany kierunków zagospodarowania przestrzennego sporządzone zostały w powiązaniu z: Ekofizjografią podstawową gminy Wojcieszków (Lublin 2011) i Planem zagospodarowania przestrzennego województwa lubelskiego (Lublin 2015).

Zmiana Studium polega na:

- wyznaczeniu nowych i powiększeniu istniejących obszarów zabudowy zagrodowej (RO – tereny rolno-osadnicze ;w bezpośrednim lub bliskim sąsiedztwie wsi: Świderki, Wólka Domaszewska, Wola Bystrzycka, Marianów, Wojcieszków, Bystrzyca, Wola Bystrzycka i Wola Bobrowa;
- wyznaczeniu nowych i powiększeniu istniejących obszarów zwartej zabudowy o różnych funkcjach, jako kontynuacja istniejących terenów zainwestowanych we wsiach: Świderki, Wólka Domaszewska i Wojcieszków;
- wyznaczeniu obszarów zabudowy o funkcjach obsługi komunikacji, usług i składów (KS,U,S) w rejonie drogi wojewódzkiej we wsiach Świderki i Siedliska w terenach otwartych (jedynie w jednym przypadku w sąsiedztwie terenu zabudowanego);
- wyznaczeniu obszarów obsługi rolnictwa (w tym gospodarka hodowlana) - RPO na terenach otwartych projektowanego Adamowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu w miejscowościach Oszczepalin Drugi i Wojcieszków
- wyznaczeniu obszaru powierzchniowej eksploatacji kopalin (PE) w Helenowie jako kontynuacja tej funkcji, ale w sąsiedztwie terenów wyznaczonych jako rolno-osadnicze;
- wyznaczeniu czterech obszarów elektrowni fotowoltaicznych (EF) bez ograniczania ich mocy w terenach otwartych Woli Bystrzyckiej i Marianowa;
- wyznaczeniu obszarów stawów hodowlanych lub rekreacyjnych na obszarze ekologicznym (dolinym) w Bystrzycy i Wojcieszkowie (WS);
- wyznaczeniu punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych na terenie otoczonej zielenią dolinną i polami oczyszczalni ścieków w Wojcieszkowie (OK.);
- likwidacji zrekultywowanego wysypiska śmieci wraz ze strefą uciążliwości w Siedliskach;
- likwidacji nieczynnego ujęcia wody wraz ze strefą ochronną w Wólce Domaszewskiej.

Na obowiązującej mapie kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy wprowadzone zostały następujące nowe oznaczenia:

- **KS,U,S** – tereny obsługi komunikacji, usług, składów;
- **OK** – punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych;
- **EF** – elektrownie fotowoltaiczne;
- **RPO** – tereny obsługi rolnictwa;
- **WS** – tereny wód śródlądowych;
- stanowiska archeologiczne;
- obszar udokumentowanych złóż kopalin;
- **strefy do likwidacji.**

Analiza istniejącego stanu środowiska w kontekście proponowanych kierunków zagospodarowania dała podstawy do wyodrębnienia zarówno pozytywnych pod względem ekologicznym jak i niepokojących kierunków zagospodarowania, mogących w efekcie przynieść długoterminowe i stałe pogorszenie stanu środowiska. Z funkcjonowaniem wymienionych powyżej terenów funkcyjnych potencjalnie może związana być: emisja zanieczyszczeń do atmosfery (wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza), emitowanie hałasu i pól elektromagnetycznych, wytwarzanie odpadów i ścieków oraz innych zanieczyszczeń do wód lub do gruntu, przekształcenie naturalnego ukształtowania terenu, zmiany w krajobrazie, zmiany szaty roślinnej i składu gatunkowego fauny i ryzyko wystąpienia poważnych awarii.

Poniżej przedstawiono skutki dla środowiska, jakie mogą wystąpić w wyniku proponowanych zmian dotychczasowego zagospodarowania przestrzennego gminy Sitno. Przeanalizowane zostało, w jaki sposób realizacja projektowanych funkcji wpłynie na przedmiot ochrony, cele ochrony i integralność obszarów Natura 2000 ustanowionych i potencjalnych położonych w najbliższym rejonie projektu Studium oraz bioróżnorodność, ludzi, zwierzęta, rośliny, chronione gatunki i siedliska przyrodnicze, korytarz ekologiczny, wody, powietrze, powierzchnię ziemi, topoklimat i klimat akustyczny, a także zasoby naturalne oraz zabytki. W podsumowującej, poniższej tabeli wyróżniono następujące rodzaje i charakter oddziaływań na środowisko zarówno „wariantu zerowego” jak i projektowanych w Studium funkcji:

Oznaczenia	Objaśnienia oznaczeń
++	znaczące korzystne oddziaływanie - oddziaływanie powodujące korzystne zmiany w środowisku, najczęściej wtórne, pojawiające się w dłuższym horyzoncie czasowym, prowadzące do poprawy wybranych elementów środowiska przyrodniczo-kulturowego w wymiarze ponadlokalnym
+	słabe korzystne oddziaływanie – zauważalne pozytywne oddziaływanie, nie powodujące ilościowo istotnych zmian w środowisku
o	oddziaływanie neutralne (brak wpływu)
-	słabe negatywne oddziaływanie – oddziaływanie zauważalne, powodujące odczuwalne skutki środowiskowe, lecz nie powodujące przekroczeń standardów, istotnych zmian ilościowych i jakościowych, możliwe do ograniczenia
- - -	umiarkowane negatywne oddziaływanie - możliwe do ograniczenia metodami planistycznymi
- - -	znaczące niekorzystne oddziaływanie - ma istotny wpływ negatywny – oddziaływanie powodujące zasadniczą zmianę określonych parametrów jakości środowiska, zagrożenia dla obszarów przyrodniczo cennych (w tym dla liczebności i bioróżnorodności gatunków, generalnie istotnych barier dla migracji gatunków kluczowych i chronionych, zagrożenia dla celu i przedmiotu ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralności tego obszaru), możliwe do ograniczenia metodami planistycznymi czy rozwiązaniami alternatywnymi do negatywnego umiarkowanego lub też zmuszające do odstąpienia od lokalizacji funkcji)

B	oddziaływanie bezpośrednie						
P	oddziaływanie pośrednie						
W	oddziaływanie wtórne						
SK	oddziaływanie skumulowane						
K	oddziaływanie krótkoterminowe						
Ś	oddziaływanie średnioterminowe						
D	oddziaływanie długoterminowe						
S	oddziaływanie stałe						
C	oddziaływanie chwilowe						
L	oddziaływanie lokalne						
R	oddziaływanie ponadlokalne ('regionalne')						
	Wariant zerowy	RO KS, U, S	RPO	PE	EF	WS	OK
Ludzie	O/+ P,S,L	+/- B,P,D,C,S,L	+/- B,P,D,S,L	- B,C,D, L	+/- P,C,S,L	+ P,C,S,L	+ P,C,S,L
Formy ochrony przyrody	+O/- B,D,C,S, L	O	O	- B,C,D,L	O	O	O
System przyrodniczy	+O/- B,D,C,S, L	O	O	O	O	+ P,S,L	- C,L
Bioróżnorodność – flora, fauna	+ B,C,S,L	+/- B,C,S,L	+/- B,K,C,D,S,L	- B,D,L	- B,S,L	+ P,S,L	O
Wody	+/- B,C,S,L	+/- B,D,C,SKS, L	+/- B,C,D,SK,S,L	- B,D,C,L	O	++ B,S,L	+ P,D,S,L
Powietrze	+ B,K,S,L	O/- B,K,D,SK,S, L	O/- B,K,D,SK,S,L	O/- B,K,D,SK,L	+ P,S	+ S,C,L	O
Powierzchnia ziemi, gleby	+ B,K,S,L	- B,K,Ś,L	- B,K,Ś,L	- B,D,S,L	- B,S,L	- B,D,S,L	+ P,S,L
Klimat (w tym akustyczny)	+ B,C,S,L	+O/- B,C,D,S,SK, L	+O/- B,C,D,SK,S,L	- B,C,L	O	+ C,D,S,L	O
Krajobraz	+ B,S,L	+/- B,D,S,SK,L	+/- B,C,D,S,SK,L	- B,D,SK,S,L	- B,S,SK,L	+ B,S,SK,L	- B,S,SK, L
Dobra materialne, zabytki	O/+ B,D,S,L	O/+ B,P,S,L	O/+ B,P,S,L	+ P,S,L	O/+ B,S,L	O/+ B,P,S,L	O/+ P,S,L

W wyniku przeprowadzonych analiz i ocen stwierdza się, iż wyznaczone w Studium funkcje będą miały w przewadze wpływ neutralny (brak wpływu, wpływ nieznaczący) pozytywny lub negatywny (rozumiany, jako oddziaływanie zauważalne, lecz nie powodujące naruszenia standardów środowiskowych). **Generalnie nie przewiduje się oddziaływań znacząco negatywnych tj. powodujących zasadniczą zmianę określonych parametrów jakości środowiska**, zagrożenia dla liczebności i bioróżnorodności gatunków, istotnych barier dla migracji, zagrożenia dla obszarów przyrodniczo cennych, w tym obszarów Natura 2000. **Nie stwierdza się też transgranicznych oddziaływań** ustaleń zmian Studium. **W celu przeciwdziałania potencjalnym negatywnym skutkom oddziaływań**, wynikających z ustaleń zmian Studium, na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego Studium wprowadza szereg proekologicznych zapisów, które Prognoza dopełnia rozwiązaniami minimalizującymi.

Powyższe stwierdzenia są uwarunkowane wypełnieniem wszystkich nakazów i zakazów Studium. **Efektywne i pełne wdrożenie ustaleń Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wojcieszków stanowi wystarczające zabezpieczenie przed potencjalnymi negatywnymi, przyszłymi zmianami w środowisku przyrodniczym**, a celem uzyskania pewności, że projektowane funkcje nie oddziałują negatywnie na środowisko jest ustalenie obowiązku monitoringu. Za najistotniejsze z punktu widzenia ochrony środowiska, należy uznać monitorowanie obejmujące: pomiary emisji niskiej, kontrolę stanu jakościowego wód powierzchniowych i podziemnych oraz pomiary hałasu.

15. WYKAZ WYKORZYSTANYCH MATERIAŁÓW

Opracowania:

- Projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wojcieszków - Lublin 2017;
- Ekofizjografia podstawowa gminy Wojcieszków, Sempliński P., Kołtyś R. – Lublin 2011;
- Powszechna Inwentaryzacja Przyrodnicza - gmina Wojcieszków - Siedlce 1994;
- Program ochrony środowiska dla Powiatu Łukowskiego na lata 2010-2013 z perspektywą na lata 2014-2017 – Łuków 2010;
- Raport o stanie środowiska województwa lubelskiego w 2015, WIOŚ - Lublin 2016;
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego – Lublin 2015.

Akty prawne:

- Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z dnia 3 października 2008 (Dz. U. z 2016 r., poz. 353);
- Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. (Dz. U. z 2016, poz.778).
- Ustawa Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz. U. z 2016 poz.672).
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2016 poz.2134).
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. z 2015 poz. 909 z późniejszymi zmianami).
- Ustawa Prawo wodne z dnia 18 lipca 2001 r. (Dz. U. 2015.469 z późniejszymi zmianami).
- Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz.U. z 2014 poz. 1153 z późniejszymi zmianami).
- Ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. z 2015 poz. 196 z późniejszymi zmianami).
- Ustawa z dnia 14 września 2012 r. o odpadach (Dz. U. 2016 r., poz.1982).
- Ustawa z dnia 12 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz.U. z 2014 poz. 1789 z późniejszymi zmianami).
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu (Dz. U. 2015 poz. 774).

- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010r o przedsięwzięciach mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. Z 2016, poz.71).

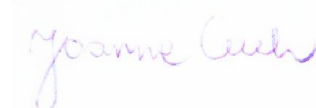
Joanna Martyna Cuch

Lublin, dnia 10.10.2017

OŚWIADCZENIE AUTORA

dotyczące dzieła pt.: PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU ZMIAN STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY WOJCIESZKÓW.

1. Oświadczam, że zgodnie z art. 74a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko posiadam niezbędne kwalifikacje do wykonania wyżej wymienionego dokumentu w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.
2. Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Podpis Autora